

Jogurty

Co se skrývá
pod víčkem

Pračky

Z poloviny
vymáchané?
Úspěch

Řetězové pily

Na zahradu
elektrinu, do lesa
motor

Televizory

Dobrý obraz,
příliš funkcí

Běžecské ponožky

Syntetika
poslouží nejlépe

79 Kč

Když se snoubí jahody s chemií

Který operátor je opravdu nejlevnější? www.dtest.cz/tarify

Také vás zasáhla „neomezená“ reklama mobilních operátorů a chcete volat a surfovat po mobilním internetu levněji? **Nezapomeňte napřed navštívit náš srovnávač mobilních tarifů** na www.dtest.cz/tarify.

Srovnávač vám pomůže rozhodnout se pro konkrétní tarif nebo předplacenou kartu podle toho, kolik odhadem provoláte minut, pošlete sms a jak moc využíváte mobilní data. **Zahrnuty jsou nabídky klasických i virtuálních operátorů.**

Počítáme s tím, že ne každý spotřebitel dokáže předem říci, kolik minut, na které číslo a do které sítě bude volat. Proto je v našem srovnávači **vždy zohledněna maximální cena, kterou zaplatíte, ať voláte do kterékoliv sítě.**

Na rozdíl od svých komerčních kolegů je náš srovnávač zcela nezávislý na mobilních operátorech a poskytuje objektivní informace o nabídkách mobilního volání a internetu v mobilu, **aniž by vás nutil k zakoupení jakéhokoli konkrétního tarifu.**

Máte-li detailnější znalost problematiky, specifické potřeby či dokážete-li své chování při telefonování spolehlivě předvídat, prozkoumejte při výběru určitě i stránky jednotlivých operátorů.

Nenechte se omezit reklamou na neomezené tarify ani tlakem vašeho stávajícího operátora a vyberte si podle toho, co opravdu potřebujete vy.

Podobně jako srovnávač mobilních tarifů ulehčují spotřebitelům výběr i další srovnávače a kalkulačky na adrese www.dtest.cz/kalkulacky. Můžete si tu porovnat například spořicí a termínované účty či vypočítat RPSN nebo úrokovou míru úvěru.

Srovnávač mobilních tarifů slovenských operátorů najdete na www.dtest.sk/tarify

www.dtest.cz/kalkulacky

Obsah

Testy

Pračky

Z poloviny vymáchané?
Úspěch
06

Jahodové jogurty

Co se skrývá pod víčkem
14

Televizory

Dobrý obraz, příliš funkcí
22

Řetězové pily

Na zahradu elektřinu,
do lesa motor
32

Běžecské ponožky

Syntetika poslouží nejlépe
40

Informační servis

Chytrá péče šetří životní prostředí

12

Právo

Ztráta radosti z dovolené? Můžete žádat náhradu!

47

Finance

Spoření s horším úrokem i možným rizikem

48

Svět digitálního věku mění věci kolem nás tempem stále rychlejším a názorným důkazem jsou i testované výrobky v tomto vydání našeho časopisu. Televizory v sobě slučují řadu funkcí, díky nimž kromě sledování vysílaného programu slouží také jako přehrávače hudby, prohlížeče fotografií a v některých případech už nahrazují i počítač. Chytrá jsou dokonce už i vlákna v ponožkách na běhání... To vše samozřejmě s patřičnou cenovou příhrádkou. V době, kdy má řada spotřebitelů hlouběji do kapsy, jde však hlavně o to, aby nové věci splňovaly původní účel, kvůli němuž si je pořízují. Komu jde „jen“ o lepší obraz i zvuk či šetrnější vyprání textilu s nižší spotřebou vody a elektřiny, nepochybně oželí všechnu tu spoustu efektních doplňků, které se skutečnou inovací výrobků nemusí mít zas až tak mnoho společného. V našich testech, tak jako pokaždé, jsme proto zjišťovali, zda užitná hodnota předmětů odpovídá penězům za ně vynaloženým. Konkrétním příkladem je z tohoto hlediska také test řetězových pil, v němž jsme množství pořezaného dříví poměřovali vynaloženou námahou obsluhy a spotřebou energie, nemluvě o bezpečnosti práce. V testu potravin se naopak ukázalo, že nové a moderní postupy ve výrobě mohou občas být i ke škodě věci. Naš test jahodových jogurtů odhalil, že sofistikované náhražky ovoce dokáží v našich smyslech probouzet libější pocity než ovoce pravé.

Přeji vám dobré čtení

Václav Beneš

d
Test

XX. ročník

9. vydání měsíčníku dTest připravili:

Václav Beneš, Jan Hrouda, Ondřej Jánůška, Alice Olbrichová, Lukáš Zelenský, Martin Vágnér, neoznačené fotografie PA a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).

dTest, vydavatel Občanské sdružení spotřebitelů TEST (IČ: 45770760) se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Vedení redakce: Václav Beneš.

Grafický koncept a layout Olga Benešová (Side2), www.side2.cz.

Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluce 1575/2, Praha 4.

Tisk: Moraviapress a.s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá

dTest, Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice, tel.: 241 404 922,

fax: 241 406 533, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČR) a Magnet

Press Slovakia (SR). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT.

Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

č.j. 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 29. 8. 2013

© Občanské sdružení spotřebitelů TEST, Praha

Evropské spotřebitelské centrum

Náhrada škody za problémy se zavazadly

Turistická sezóna pokračuje, lidé si na dovolenou balí kufry i v podzimních měsících. Jenže co dělat, když je zavazadlo při letu poškozeno, zpožděno nebo se ztratí? Jak vysokou náhradu škody lze požadovat a v jakých lhůtách?

Pokud se po přeletu vaše zavazadlo neobjevilo na pásu, bylo poškozeno nebo se z něj něco ztratilo, můžete požadovat náhradu škody až ve výši zhruba 33 000 Kč. Vhodné je ještě na letišti požádat o vystavení protokolu o nepravdivosti při přepravě zavazadla (tzv. PIR – Property Irregularity Report) a tento dokument pak použít při písemném uplatnění náhrady přímo u dopravce.

Náhrada při zpoždění zavazadla

Ve většině případů zpoždění zajistí dopravce bezplatné doručení nalezeného zavazadla do hotelu nebo místa vašeho bydliště. Můžete ale požadovat i náhradu skutečně vzniklé škody. Obvykle jde o proplacení nákladů na pořízení nezbytných potřeb pro pobyt v destinaci po dobu, kdy zavazadlo nemáte k dispozici. Jde například o základní ošacení a hygienické potřeby.

Škodu jste povinni prokázat, proto si uschovejte účtenky od zakoupených věcí. Dopravce odpovídá za škody do uvedené maximální výše zhruba 33 000 Kč (1131 SDR), přesto buďte při nákupech raději střídmi – náklady by měly být opravdu jen nezbytné a účelně vynaložené.

Pokud zavazadlo nebude nalezeno do 21 dnů, považuje se za ztracené a vůči dopravci můžete nárokovat uhrazení jeho hodnoty, včetně prokázané hodnoty věcí v něm přepravovaných. V případě „pouhého“ zpoždění zavazadla je třeba nárok na náhradu škody písemně uplatnit do 21 dnů od jeho dodání. Dopravce však nemusí škodu nahradit vůbec, pokud bylo zpoždění zavazadla způsobeno zásahem vyšší moci, kterému nemohl předejít.

Ztráta nebo poškození

Dopravce sice odpovídá za poškození nebo ztrátu zavazadla či jeho obsahu maximálně do výše uvedených cca 33 000 Kč, nicméně pokud má vaše zavazadlo vyšší cenu, můžete při odbavení požádat o vystavení prohlášení o vyšší hodnotě. Zaplatíte příslušný poplatek a dopravce pak bude odpovídat až do udané vyšší částky. Výše škody se obvykle prokazuje kopiemi účtenek od ztracených nebo poškozených věcí.

Pamatujte, že většina dopravců zakazuje převážet v odbavených zavazadlech křehké předměty a cennosti. Ty proto ukládejte do příručního zavazadla.

U poškození zavazadla nebo ztráty obsahu je třeba vůči operujícímu dopravci nárok písemně uplatnit do 7 dnů od předání zavazadla. Podrobný postup je obvykle popsán na webových stránkách dopravce.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Islandu či Norska.

Kontakty na ESC pro ČR
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz
telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

K testu autosedaček

V červnovém testu dětských autosedaček jsme otestovali model Recaro Monza Nova IS. Nedopatřením se nám z názvu ztratila koncovka „IS“, a z autosedačky jsme tak omylem udělali jiný model. Podrobný popis autosedačky s jejími klady a zápory patří novému modelu Recaro Monza Nova IS, ale cena nikoliv. Autosedačka jsme udělili značku „dobrá koupě“ s původní chybně uvedenou cenou 4400 korun, ale i se správnou cenou 6100 korun jí podle nás toto označení stále náleží. Je to univerzální model skupiny I/II/III pro děti od 9 do 36 kilogramů, bude vám tedy sloužit dlouho, a jak se ukázalo v testu, i dobře. Hodnocení dobře (73 %) bylo třetí nejvyšší v testu. Tímto bychom chtěli vše uvést na správnou míru a omluvit se našim čtenářům i výrobcí a prodejcům za způsobené nejasnosti.

Z naší poradny

Před půl rokem jsem reklamovala ledničku, protože přestávala chladit. Prodejce přislíbil poslat technika ke zjištění závady, ale ten nedorazil a ani se neozval. Třicetidenní lhůta k vyřízení reklamace uplynula, a tak jsem zaslala odstoupení od kupní smlouvy. Od té doby prodejce se mnou sice komunikuje, avšak peníze mi odmítá vrátit. Vzhledem k tomu, že za dva měsíce by jinak skončila dvouletá záruční doba, zajímalo by mě, jestli je stanovena lhůta, do které můžu peníze vymáhat?

Petra S.

Ano, lhůta existuje. Správně jste uplatnila právo na odstranění vady a posléze právo na odstoupení od smlouvy v dvouleté záruční době počítané od převzetí zboží. Doba, v níž se můžete se svým nárokem obrátit na soud (takzvaná promlčecí doba) je dvouletá a začíná běžet den poté, kdy jste právo u odpovědné osoby uplatnila. I když potom dojde k promlčení práva, nebrání to podání žaloby, ale úspěch ve sporu pak závisí na tom, zda prodejce neuplatní námitku promlčení.

Rodiče si koupili před měsícem v autobazaru ojetý automobil. Předpokládali, že u vozu starého dva roky bude vše v naprostém pořádku. Ani smlouva neobsahovala žádné upozornění na vady. Avšak posléze zjistili, že nefunguje klimatizace, o čemž musel autobazar vědět. Bez klimatizace se ve výsledku obejdeme. Spíše by nás zajímalo, zda máme

právo požadovat slevu z kupní ceny.

Soňa K.

Jestliže už při převzetí existovala na věci vada v podobě nefunkční klimatizace, máte pro rozpor s kupní smlouvou právo požadovat odstranění vady. Pokud to není možné, můžete požadovat přiměřenou slevu z ceny. Určení výše slevy bude výsledkem dohody mezi vámi a autobazarem, jinak ji určí soud na návrh jednoho z vás.

Chtěl jsem využít lákavé nabídky na půjčku tří tisíc korun inzerovanou na internetu, ale překvapilo mě, že stačí vyplnit jen obecný formulář s osobními údaji a číslem účtu a peníze mi hned pošlou. Navíc nikde není uvedena RPSN. Je to vůbec legální?

Lukáš V.

Ano, je to v souladu s právním řádem ČR, ovšem vždy je na místě být opatrný a ověřovat si solidnost společnosti, která tímto způsobem podniká. Zákon o spotřebitelském úvěru, jenž mimo jiné vyžaduje písemnou smlouvu a uvádění roční procentní sazby nákladů, se na půjčky nepřevyšující 5000 korun

i **Spotřebitelská poradna dTestu**
Do nepříjemné situace se může dostat každý, proto vám přinášíme informace, jak se co nejefektivněji domoci svých práv s naší pomocí.

■ Uložte si do telefonu číslo poradenské linky dTestu 299 149 009. Každý všední den od 9 do 17 hodin jsou vám k dispozici naši poradci.

■ Setkáte-li se při nákupu, reklamaci či v jiné situaci s problémem, se kterým si nevíte rady, a je všední den mezi 9. a 17. hodinou, volejte hned.

■ Potřebujete-li vyřešit složitější problém, mějte po ruce všechny písemnosti (např. účtenku, smlouvu, záruční list) a připravte si stručné shrnutí problému, aby se náš poradce mohl v dané věci rychle zorientovat a poradit vám, jak postupovat.

nevztahuje. Ledaže je během dvanácti měsíců poskytnuto mezi stejnými smluvními stranami více půjček ke stejnému účelu a ve výsledku dojde k převýšení uvedené částky – potom by i v tomto případě musely být výše uvedené informace poskytnuty.

Koupil jsem si u jednoho menšího prodejce ojetý vůz. Veškeré jednání probíhalo s ním a smlouvu k podpisu mi předkládal také on. Po pár týdnech se však vyskytl problém s převodovkou. Když jsem to oznámil prodejci, najednou se začal ohánět tím, že byl pouhým prostředníkem a vady mám řešit s původním majitelem auta. U koho mám tedy uplatnit reklamaci?

Pavel W.

Jestliže jste jednal o koupi s prodejcem ojetých vozů, kterého jste považoval za svého smluvního partnera (a nikoliv s vlastníkem automobilu, jehož zpravidla ani neznáte), pak ze svého jednání je zavázán jen prodejce, nikoliv vlastník. Pokud vám nebylo známo, že daný prodejce jedná za původního majitele a že je vlastně jeho zástupcem pro sjednání kupní smlouvy, a to ani z kupní smlouvy, kde by musely být odlišeny tři osoby, přičemž jako prodávající by musel být označen původní vlastník vozu, tak odpovědnost za vady nese prodejce ojetých vozů, který fakticky ve vztahu k vám vystupoval spíše jako obstaratel prodeje než jako zprostředkovatel.

Test Pračky

Praní, žehlení a údržba prádla obecně jsou atraktivní témata. Dokonce tak atraktivní, že o nich už i pánové vedou dlouhé debaty u oběda. A výsledky testu praček patří mezi ta nejžádanější témata, která naši čtenáři pravidelně vyhledávají. Potvrzují to alespoň čísla návštěvnosti kategorie automatických praček na našem webu. Ani ne po půl roce vám proto přinášíme další várku 13 čerstvě otestovaných modelů předem plněných praček.

Z poloviny vyma Úspěch

áchané?

d

dobrá rada

V případě testu praček se opakovaně ukazuje, že za kvalitu můžete zaplatit desítky tisíc korun, ale také jen tisíce. Nejlepší pračkou je **Miele W 5877 WPS Edition 111** (dobře, 37 300 Kč). Alespoň že za utracené peníze získáte kvalitu a také spolehlivost. Druhá skončila v testu pračka **Siemens WM16Y890EU** (dobře, 26 770 Kč), která jako jediná z nejvyšší trojice nabízí bezpečnostní ochranu proti škodám způsobeným vodou AquaStop. Třetí nejlepší pračkou je **Samsung WF70F5E0W2W/LE** (dobře, 9990 Kč) – výrazně levnější, přesto získala téměř stejné známky při klíčových zkouškách jako vítěz. Pračky Samsung jsme proto udělili značku dobrá koupě. Naopak naše doporučení ke koupi nezíská **Panasonic NA-168VX4WGN** (uspokojivě, 21 000 Kč) za nevýhodný poměr cena/výkon.

Říká se, že je lepší očekávat horší a potom můžete být jen mile překvapeni. Proto jsme nečekali, že po méně než šesti měsících od publikování prvního letošního testu automatických praček budeme s nadšením koukat do hodnotících tabulek a sledovat vysoká procenta u výsledků zkoušek, které pravidelně dopadaly špatně – například máchání, obsluha nebo spotřeba elektrické energie. Na druhou stranu, horší výsledky jsme při srovnání obou testů rozhodně nezaznamenali. Naopak, někde jsme našli i lepší čísla. Vítěz testu zůstává stejný, opět pračka značky Miele. Také druhé místo opět obsadila pračka značky Siemens. A Electrolux zase skončil jen těsně v poli uspokojivých praček s hodnotěním 57 procent.

Nad 50 procent je to výhra

Máchání je činnost, která pračkám dlouhodobě moc nejde. Jistě už víte, že příčinou je málo vody – za tím stojí snaha výrobců prodávat úsporné modely. Výsledky však ukazují, že to přece jen lépe udělat jde. Zatímco v předchozím testu bylo nejlepší hodnocení máchání uspokojivě (48 %), teď jsou čtyři modely nad 50 procenty. Nejlepší z nich je pračka Zanussi ZWH7120P, které uteklo jen o tři procenta hodnocení dobře. Celkově bohužel v testu dosáhla jen na uspokojivých 54 procent a skončila až na devátém místě ze 13. Zbylé tři pračky se však umístily v celkovém hodnocení na prvních třech místech: první zmiňovaná Miele s 52 procenty za máchání, druhý Siemens (WM16Y890EU) s 51 procenty a třetí Samsung (WF70F5E0W2W/EP) s uspokojivými 54 procenty. Všechny tři pračky navíc dostaly při zkoušce praní hodnocení velmi dobře, což pro spotřebitele znamená, že si kupuje kvalitní výrobek, který nejen že prádlo dobře vypere, ale také poměrně dobře vymáchá. Tyto tři modely od sebe rozlišuje spotřeba vody, hlučnost a pochopitelně cena, takže stačí nastavit priority a vybrat podle vašeho gusta.

Hlučná pračka? Snižte otáčky

Pokud mluvíme o hlučnosti, problematickou částí je většinou odstřeďování. Při praní se hladina hluku udržuje na dobrých nebo uspokojivých hodnotách (výjimkou je model ECG s hodnocením nedostatečně při praní), ale při odstřeďování jsme nezaznamenali lepší výsledek než dostatečně. Příčinu můžeme

Test Pračky s předním plněním

pračky s předním plněním							
	Miele W 5877 WPS Edition 111	Siemens WM16Y890EU	Samsung WF70F5E0 W2W/EP	Philco PLD14840	Electrolux EWF1286LEW	AEG L71670FL	Gorenje W9865E
průměrná cena (Kč)	37 300	26 770	9990	14 200	12 500	11 570	16 300
hodnocení kvality	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 63 %	dobře 61 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %
praní	velmi dobře 85 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 88 %	dobře 75 %	dobře 68 %	uspokojivě 58 %	dobře 79 %
bavlna / syntetika	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / +	+ / +	0 / +	++ / +
máchání	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 32 %
bavlna / syntetika	0 / 0	0 / 0	0 / +	0 / 0	0 / 0	0 / 0	- / 0
odstřeďování	dobře 74 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 66 %	dobře 62 %	dobře 69 %	uspokojivě 47 %
bavlna / syntetika	+ / ++	0 / +	0 / +	+ / +	0 / +	+ / +	0 / 0
délka pracího cyklu	uspokojivě 50 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 59 %	dobře 62 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 45 %
bavlna / syntetika	+ / 0	+ / 0	0 / 0	+ / +	+ / +	+ / 0	+ / 0
bavlna 3 kg	--	0	-	-	0	0	-
spotřeba elektrické energie	dostatečně 36 %	uspokojivě 54 %	dostatečně 29 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 57 %	dostatečně 31 %
bavlna / syntetika	0 / 0	0 / -	0 / -	0 / 0	+ / 0	++ / 0	0 / -
bavlna 3 kg	--	+	--	--	--	0	--
spotřeba vody	dobře 76 %	dobře 62 %	dobře 73 %	dobře 76 %	velmi dobře 81 %	dobře 77 %	dobře 63 %
bavlna / syntetika	++ / +	+ / 0	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +
bavlna 3 kg	+	++	+	+	+	+	-
hlučnost	uspokojivě 47 %	uspokojivě 52 %	dostatečně 32 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 42 %	dostatečně 27 %	dostatečně 27 %
praní / odstřeďování	+ / -	+ / -	0 / -	+ / -	+ / -	0 / --	0 / --
obsluha	uspokojivě 57 %	dobře 66 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 52 %
návod k obsluze	velmi dobře 85 %	dobře 77 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	dobře 62 %
technické údaje							
počet otáček odstřeďování (ot./min)	1600	1600	1200	1400	1200	1600	1600
maximální kapacita bubnu (kg)	8	8	7	8	8	7	9
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	84,5x59,5x64	85x59,5x64,5	84,5x60x61,5	84,5x59,5x64	85x59,5x64,5	84,5x59,5x56	84x60x65
spotřeba el. energie							
při programu bavlna (kWh)	0,926	0,943	0,875	0,947	0,810	0,555	1,059
při programu syntetika (kWh)	0,577	0,640	0,674	0,566	0,693	0,565	0,658
při programu bavlna 3 kg (kWh)	0,795	0,338	0,785	0,731	0,712	0,503	0,824
spotřeba vody							
při programu bavlna (l)	74,3	98,5	64,8	74,8	62,8	55,0	79,8
při programu syntetika (l)	53,3	72,0	55,5	56,2	54,4	55,4	58,2
při programu bavlna 3 kg (l)	40,5	36,9	45,7	46,7	42,9	42,7	63,3
ochrana proti úniku vody ¹⁾	x	aquaStop	x	AquaLock	x	Aqua-Control	Aquastop

klíč:

++ + 0 - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Beko WMB 71443 PTLA	Zanussi ZWH7120P	Whirlpool AWIC 8914	Panasonic NA-168 VX4WGN	ECG EWF1051MA+	Fagor 3F-211
9000	7000	13 990	21 000	4970	6650
uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 36 %
dobře 67 %	dobře 60 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 53 %	dobře 67 %	dostatečně 36 %
+/+	O/+	O/O	O/+	++/O	O/-
dostatečně 34 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 27 %	dostatečně 25 %	nedostatečně 14 %
-/-	+ / O	O / -	- / -	- / --	- / --
uspokojivě 56 %	uspokojivě 57 %	dobře 70 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 26 %	nedostatečně 19 %
O / +	O / +	+ / ++	O / O	- / --	- / --
dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 68 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 47 %	dobře 67 %
++ / O	+ / +	+ / +	++ / +	O / +	+ / +
O	O	O	+	--	O
dostatečně 35 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 51 %	dostatečně 34 %	dobře 62 %
O / -	+ / O	+ / O	+ / O	O / -	+ / +
--	-	--	-	--	O
dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 73 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 82 %	dobře 77 %
++ / +	++ / O	++ / +	++ / ++	++ / +	++ / +
O	+	O	+	++	+
dostatečně 37 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 45 %	nedostatečně 15 %	dostatečně 30 %
O / -	O / -	+ / -	+ / -	-- / -	O / --
uspokojivě 53 %	dostatečně 29 %	dostatečně 34 %	dostatečně 39 %	dostatečně 35 %	dostatečně 33 %
uspokojivě 45 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %

1200	1200	1400	1600	1000	1100
7	7	8	8	5	5
83,5x59,5x57,5	85,5x59,5x55,5	84x59,5x61	84,5x59,5x63	84,5x59,5x54	84,5x59,5x56,5
0,855	0,660	0,806	0,821	0,647	0,462
0,548	0,622	0,504	0,606	0,546	0,398
0,706	0,621	0,672	0,587	0,695	0,473
61,0	72,2	74,4	58,6	38,2	45,2
48,0	64,6	43,2	47,0	43,7	42,5
57,5	49,2	51,3	41,6	37,3	44,3
AquaLock	X	AquaLock	X	X	X

¹⁾ Systémy typu Aquastop, AquaLock a další zabraňují škodám způsobeným únikem vody. Pokud je pračka vypnutá, bezpečnostní ventily jsou uzavřeny a voda se do systému pračky nedostane. Až při samotném praní se ventily otevřou a pustí vodu dovnitř. Využívány jsou dvoustěnné přírodní hadice s bezpečnostním systémem.

hledat v nastavení otáček, protože současné pračky odstřeďují při rychlosti 1400 nebo až 1600 otáček za minutu a udržet přitom nízkou hladinu hluku je obtížné. Doporučujeme volit nižší hodnoty otáček, obzvlášť sušíte-li prádlo na šňůře. Maximum otáček využijete pouze v případě, pokud sušíte následně v bubnové sušičce – do ní byste totiž měli dávat prádlo co nej-sušší, abyste ušetřili za energii. Nejtišší pračkou v tomto testu, s výsledkem uspokojivě (52 %), byl celkově druhý Siemens.

Takhle raději ne

Pračka Fagor 3F211 získala při zkoušce praní i máchání velmi špatné hodnocení, neobstála ani v testech hlučnosti a obsluhy a skončila na posledním místě. S celkovým hodnocením dostatečně (36 %) ji ke koupi doporučit nemůžeme. Druhá od konce skončila nejhlučnější pračka v testu, navíc máchání i odstřeďování měla „za 4“, jak by se řeklo ve škole. A její velmi dobrý výsledek ve spotřebě vody nás opět vrací k problematice, že bez dostatku vody prádlo pořádně nevymáčáte. ✖

Jak testujeme

podrobný postup testu praček s předním plněním najdete na www.dtest.cz/pracky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality praček s předním plněním

Test Pračky s předním plněním

Miele W 5877 WPS Edition 111
cena: 37 300 Kč
dobře (66 %)

➕ velký zásobník pracího prostředku (jednoduchá údržba); dobré ovládací prvky (čitelný text i symboly); vhodně orientovaný ovládací panel; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; poměrně vysoko umístěný filtr nečistot (pohodlné čištění)
➖ menší plnicí otvor; nelogické uspořádání ovládacích prvků

Siemens WM16Y890EU
cena: 26 770 Kč
dobře (66 %)

➕ velký plnicí otvor; osvětlený vnitřek bubny; velký zásobník pracího prostředku; velký a čitelný displej; logické uspořádání ovládacích prvků; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; snadná údržba filtru nečistot
➖ nepraktický volič programů a malá tlačítka

Samsung WF70F5E0W2W/EP
cena: 9990 Kč
dobře (63 %)

➕ praktický zásobník pracího prostředku (jednoduchá manipulace i čištění); dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; poměrně snadná údržba filtru nečistot
➖ nepraktická dvířka (silné sklo, málo se otevírají); horší manipulace s prádlem; nepraktický volič programů a malá tlačítka; nelogické uspořádání ovládacího panelu

Philco PLD14840
cena: 14 200 Kč
dobře (61 %)

➕ velký plnicí otvor; velký zásobník pracího prostředku; logické uspořádání ovládacích prvků; vhodně orientovaný ovládací panel; české popisky
➖ horší manipulace se zásobníkem pracího prostředku; horší přehlednost displeje; komplikovaná údržba filtru nečistot (příliš nízká u země, riziko vylití vody na podlahu)

Gorenje W9865E
cena: 16 030 Kč
uspokojivě (55 %)

➕ velký plnicí otvor; dvířka se dostatečně otevírají; osvětlený vnitřek bubny; pohodlná manipulace se zásobníkem pracího prostředku (snadná údržba); velký displej; logické uspořádání ovládacích prvků; vhodně orientovaný displej; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu
➖ nepraktický volič programů a malá tlačítka; horší přehlednost ovládacího panelu; horší údržba filtru nečistot (riziko vylití vody na podlahu)

Beko WMB 71443 PTLA
cena: 9000 Kč
uspokojivě (54 %)

➕ velký zásobník pracího prostředku (dobrá manipulace i údržba); dobrý přehled o průběhu pracího cyklu
➖ nepraktická dvířka (málo se otevírají, silné sklo); horší manipulace s prádlem; malý otočný ovladač programů i tlačítka; horší srozumitelnost informací (na panelu pouze symboly); nelogické uspořádání ovládacích prvků; horší údržba filtru nečistot (krátká výpustní hadička)

Zanussi ZWH7120P
cena: 7000 Kč
uspokojivě (54 %)

➕ logické uspořádání ovládacích prvků; vhodně orientovaný ovládací panel
➖ horší manipulace s prádlem (nepraktická dvířka, malý plnicí otvor); nepraktický zásobník pracího prostředku; špatná čitelnost popisků (na panelu pouze symboly); malý displej; horší přehled o průběhu pracího cyklu; filtr nečistot uvnitř bubny (špatný přístup)

Whirlpool AWIC 8914
cena: 14 000 Kč
uspokojivě (53 %)

➕ dobrý přehled o průběhu pracího cyklu
➖ horší manipulace s prádlem (nepraktická dvířka); nepraktický zásobník pracího prostředku; špatná srozumitelnost popisků (na panelu pouze symboly); nelogické uspořádání ovládacích prvků; filtr nečistot uvnitř bubny (špatný přístup, riziko vylití vody)

Electrolux EWF1286LEW

cena: 12 500 Kč

uspokojivě (57 %)

➕ velký plnicí otvor; velký zásobník pracího prostředku (jednoduchá manipulace i údržba); logické uspořádání ovládacích prvků
 ➖ horší čitelnost a přehlednost displeje; komplikovaná údržba filtru nečistot (příliš nízko u země, riziko vylití vody na podlahu)

AEG L71670FL

cena: 11 570 Kč

uspokojivě (55 %)

➕ logické uspořádání ovládacích prvků; vhodně orientovaný ovládací panel; dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; jednoduchá údržba zásobníku pracího prostředku
 ➖ menší plnicí otvor; horší plnění zásobníku pracího prostředku (málo místa); nepraktický volič programů, tlačítka blízko u sebe; horší srozumitelnost popisků (na panelu pouze symboly); komplikovaná údržba filtru nečistot (příliš nízko u země, riziko vylití vody na podlahu)

Panasonic NA-168VX4WGN

cena: 21 000 Kč

uspokojivě (52 %)

➕ velký plnicí otvor; velký zásobník pracího prostředku (dobrá manipulace i údržba); dobrý přehled o průběhu pracího cyklu; snadná údržba filtru nečistot
 ➖ nepraktický ovladač, malá tlačítka; nelogické uspořádání ovládacích prvků

ECG EWF1051MA+

cena: 4970 Kč

uspokojivě (47 %)

➕ logické uspořádání ovládacích prvků; velký zásobník pracího prostředku
 ➖ horší manipulace s prádlem (nepraktická dvířka, malý plnicí otvor); horší manipulace se zásobníkem pracího prostředku; nepraktický ovladač; špatný přehled o průběhu pracího programu; nemá displej; komplikovaná údržba filtru nečistot (riziko vylití vody)

Fagor 3F-211

cena: 6650 Kč

dostatečně (36 %)

➕ velký zásobník pracího prostředku
 ➖ horší manipulace s prádlem (malý plnicí otvor); špatná čitelnost i srozumitelnost popisků (na panelu pouze symboly), malý displej; nelogické uspořádání ovládacích prvků; komplikovaná údržba filtru nečistot (riziko vylití vody)

★ vítěz testu
 ◎ výhodný nákup

Informační servis

Chytrá péče šetří životní prostředí

Mezinárodní asociace GINETEX, která vyvinula široce používaný systém označování údržby textilu založený na symbolech, přišla před nedávnem s projektem Clever Care (v překladu „chytrá péče“). Jeho cílem je naučit spotřebitele odpovědně zacházet se zdroji – jak vlastními, tak přírodními – a zefektivnit tak údržbu oděvů. Do projektu je zapojeno všech 18 členů GINETEXu, mezi nimi i Česká republika a SOTEX (Národní výbor pro značení symboly údržby v České republice).

V rámci projektu byl vymyšlen speciální symbol, který má spotřebitele informovat, že i oni mohou ovlivnit dopad péče o oblečení na životní prostředí, pokud budou v první řadě pečlivě dodržovat symboly údržby uvedené na etiketě. Etiketa výrobku bude obsahovat dvě informace – tradiční symboly, které jsou principiálně založeny na maximálním možném zatížení výrobku při údržbě, aby nedošlo k jeho nezvratnému poškození. Dále by mělo být uvedeno logo clevercare.info a symboly, které nabádají spotřebitele k údržbě textilu z hlediska udržitelného rozvoje lidské společnosti – tedy k šetření zdrojů. Tato

informace uvádí údržbu, která je pro daný produkt dostatečná, aby bylo zajištěno dostatečné vyprání prádla z hygienického, ale i estetického hlediska. Zároveň byla založena internetová stránka Clevercare.info, na které spotřebitelé najdou spoustu informací a rad pro správnou péči o oblečení a domácí textil. Níže jsme vybrali ty nejzajímavější.

Praní

Prádlo před praním roztrďte podle stupně znečištění, teploty praní, barvy, a pokud není k dispozici informace o ošetřování, tak podle uvedeného materiálového složení.

Silné znečištění a skvrny je lepší předběžně ošetřit – můžete použít přímo prací prášek, účinné je také mýdlo na praní, jak jsme zjistili v našem březnovém testu alternativních pracích prostředků. Naopak reklamou propagované odstraňovače skvrn toho moc nezvládnou, jak se můžete přesvědčit v srpnovém testu těchto přípravků.

Vyprázdněte kapsy, zapněte knoflíky a zdrhovadla (lidově řečeno zipy) a obraťte prádlo rubem nahoru.

Nastavte příslušný prací program podle symbolů údržby (normální, mírný nebo jemný postup). Pokud budete prát mokré prádlo, naplňte bubn jen z poloviny. Dodržujte vhodné dávkování pracího prostředku podle tvrdosti vody u vás doma a také zašpinění prádla.

praní

bělení

žehlení

syntetika

sušení

sušení
v bubnové
sušičce

sušení
v závěsu

V případě barevného prádla nepoužívejte univerzální prací prostředek, který obsahuje bělicí prostředky na bázi aktivního kyslíku. To je možné pouze v případě, že je použit symbol, který umožňuje tento způsob bělení.

Špinavé prádlo ukládejte v dobře větraných a suchých místech, nenechte jej ležet příliš dlouho.

Pro lehce znečištěné prádlo zvolte krátký program. Kombinace menších i větších kusů prádla umožňuje jejich volnější pohyb v bubnu, a výsledky praní jsou tak lepší.

Materiály vyrobené ze syntetických vláken nebo směsových vláken by neměly být prány s materiály z přírodních vláken kvůli nebezpečí žmolovitosti.

Pokud vyperete prádlo i s papírovým kapesníčkem, je možné jeho zbytky ulpělé na vypraném prádle odstranit vymacháním společně s párem nylonových punčoch.

Používejte pračku, která umožňuje připojení na studenou i teplou vodu. Nejvíce elektrické energie se u praní spotřebuje na ohřev vody.

Poddáváním pracího prostředku může dojít k usazení špíny z více ušpiněných kusů na čistější (bílé kusy by mohly být šedé či zažloutlé, barevné kusy zašlé). Předávkování nemusí mít vliv na lepší výsledky pracího procesu, ale má zbytečný dopad na životní prostředí.

Bělení

Prací prostředky pro barevné prádlo neobsahují bělidla nebo aktivátory bělení, ale enzymy, které zajišťují

šetrnou péči o barevné bavlněné, lněné a směsové textilie.

Prací prostředky na velmi znečištěné prádlo obsahují bělicí přísady, práškové prací prostředky přímo bělidla. Mohou být používány pro bílé a stálobarevné prádlo z bavlny, lnu a směsové textilie.

Některé univerzální prací přípravky s obsahem bělicích prostředků na bázi aktivního kyslíku (nechlorové bělicí prostředky) mají dopad na životní prostředí.

Sušení v bubnové sušičce

Používejte sušičku se senzorem vlhkosti, energetické třídy A a vyšší. Senzor sušení zastaví, jakmile je prádlo suché, a zamezí tak zbytečnému vyhazování peněz za elektřinu.

Před sušením v bubnové sušičce odstraňte vodu z prádla odstředěním na co nejvyšší povolené otáčky. Umožní to efektivnější sušení v sušičce. Mějte ale na paměti, že odstřeďování na vyšší otáčky může způsobit větší zmačkání prádla.

Čistěte filtr sušičky po každém použití.

Nepřepíňujte sušicí bubn, prádlo se nerovnoměrně usuší a bude více zmačkáno. Usušené prádlo vyjměte ze sušičky co nejdříve a hned je poskládejte nebo zavěste. Předějete zbytečnému pomačkání.

Sušení v závěsu

Kdykoliv je to možné, sušte prádlo přírodní cestou na čerstvém vzduchu. V opačném případě sušte prádlo

v nevytápěné místnosti nebo v bubnové sušičce, protože vytápěním místnosti spotřebujete více energie než bubnová sušička. Bílé a světlé prádlo sušte na slunci, tmavé a černé kusy ve stínu. Výrobky z hedvábí sušte vždy ve stínu.

Pro zadržení přebytečné vlhkosti při sušení jemných výrobků (svetrů, punčoch a prádla) použijte ručník. Sušte je zavěšené, jenom pokud jejich váha společně s nasáklou vodou nezdeformuje jejich tvar. Pokud ano, sušte je na ručníku v rovině.

Ujistěte se, že kolečky i šňůra jsou čisté.

Žehlení

Maximální teplota musí být vybrána výhradně na základě ošetrovací etikety a ne pouze podle materiálového složení textilního výrobku.

Prádlo žehlete pouze tehdy, pokud je to nezbytné. Žehlení můžete předejít například použitím aviváže, vytážením prádla z pračky nebo sušičky okamžitě po ukončení procesu nebo sušením na ramínku.

Aviváž může pomoci při změkčení textilií a ulehčit žehlení. Používejte ji však jen tehdy, je-li to opravdu nutné, protože její přítomnost v odpadních vodách má negativní dopad na životní prostředí.

Žehlením se spotřebovává až jedna pětina energie potřebné pro údržbu prádla. ✗

Test

Jahodové jogurty

Od jahodového jogurtu si mnoho jahod neslibujte. Žádná potravinářská vyhláška neurčuje, jaké množství jahod mají výrobci do jogurtu dát, aby ho směli nazvat jahodovým. Podle toho to s jahodami v jogurtech vypadá. Stačí půlka větší jahody na kelímek jogurtu a všechno je v pořádku. Ukázal to náš test 17 jahodových jogurtů koupených v české obchodní síti. Pouze tři z nich se obešly bez umělé příchuti, do 14 bylo přidáno syntetické aroma. A tak se do přírodního produktu, kterým jogurt je, vloudila chemie.

Co se skrývá pod

© 3Dmark / Fotofix

víčkem

d dobrá rada

Vítězem testu se stal jogurt **Billa Naše bio** (dobře, 18,90 Kč) vyrobený Mlékárnou Valašské Meziříčí. S cenou 9,50 Kč/100 g sice patří k dražším na trhu, obsahoval však bezkonkurenčně největší podíl jahod, jejichž chuť a vůně nebyly zesíleny umělými aromaty. Se změřeným obsahem tuku 3,3 % přesně odpovídal přirozené tučnosti nadojeného mléka. Když je v jogurtu dostatek jahod, nepotřebují žádné syntetické zvýrazňovače chutí. Proto je dobré si všimnout, zda je ve složení uvedeno „aroma“. Také barviva, škrob a želatina ve složení výrobku signalizují, že část ovoce byla v produktu zastoupena náhražkami či chemií. O to v jogurtu nestojíme. Dobrou zprávou je, že všechny testované jogurty obsahovaly náležité množství ušlechtilých bakterií mléčného kysání v živém stavu, takže se tedy mohou za jogurty označovat právem. Najdeme-li na obalu přívlastek „živý“, je to nadbytečné a svým způsobem zavádějící, protože živé musí být všechny jogurty.

Srdce se směje a sliny sbíhají nad obrázky jahod, jimiž jsou vyzdobeny kelímky s jahodovými jogurty. Ale pozor! Když je na obalu obrázek jahod, musí být na něm současně uvedeno, jaké množství tohoto ovoce výrobek obsahuje. Ne všichni výrobci jogurtů však povinnost dodržují. Pouhým pohledem na obaly 17 testovaných jahodových jogurtů jsme zjistili, že požadavek potravinářské vyhlášky o způsobu označování potravin nesplnily čtyři z nich. Prohřešky vůči spotřebiteli jsme tak našli ještě dřív, než laboratoř podrobila testované jogurty chemickým analýzám.

O jahodách je třeba říci, že se jimi v prodáváných jogurtech na českém trhu rozhodně nehýří. Důvod je následující. Zatímco pro mléčnou část jogurtu je potravinářskými předpisy jasně vymezeno, jak má její složení vypadat, pro ovocnou složku žádná závazná receptura neexistuje. Každý výrobce si tak sám určuje, kolik ovoce do jogurtu

dá. Stačí nepatrné množství jahod a jogurt se může jmenovat jahodový, i když mu k pocitu jahodovosti v ústech dopomáhají syntetické příchuti a k pěkné barvě extrakt z vysušeného hmyzu, jehož přítomnost na obalu najdeme pod označením košenila, karmín nebo E 120.

Šalbě podléhají i profesionálové

Kouzlu chemických dochucovadel a barviv podlehl i členové komise, která pro náš test posuzovala jogurty z hlediska jejich chuti, vůně, textury a „jahodovosti“. Jogurt, v němž chemické analýzy prokázaly takřka nejméně ovoce, označili hodnotitelé jako druhý nejchutnější. Byl to jahodový jogurt Boni (OLMA a. s., Penny), který měl vedle jahod ve složení barvivo karmín a aroma syntetického původu.

Naproti tomu jogurt s nejvyšším změřeným obsahem jahod se v senzorickém hodnocení umístil spolu s dvěma dalšími výrobky na osmém až desátém místě ze 17. Tímto nejjahodovějším jogurtem byl výrobek Naše bio (Mlékárna Valašské Meziříčí, Billa). Stejnou příčku v senzorce obsadil i Danone Activia, přestože měl druhý nejnížší změřený podíl ovoce a jeho senzorické vlastnosti vylepšovaly karmín a aroma.

Jogurt s druhým největším zjištěným obsahem ovoce, Albert quality z Mlékárny Valašské Meziříčí, při chuťovém hodnocení propadl a skončil na předposledním místě.

Spor kvůli „špuntu“

Vítězem senzorického hodnocení se stal jogurt AGRO-LA z Jindřichova Hradce. Tento výrobek bez chemických náhražek jahod a se čtvrtým nejvyšším zjištěným podílem ovoce rozdělil hodnotitele na dvě skupiny. V čem jedni viděli přednost, druhým vadilo. Jogurt AGRO-LA ve sklenici se šroubovacím víčkem se od ostatních testovaných lišil jinou technologií výroby, kdy se na povrchu jogurtu vytváří vrstva vyvalého tuku, lidově řečeno špunt, který se lžičkou nedá rovnoměrně rozmíchat. „Část hodnotitelů tento charakter jogurtu jednoznačně preferovala, zatímco druhá skupina to považovala za nedostatek,“ vyplynulo ze zprávy hodnotitelské komise.

Výrobky AGRO-LA tak mají vlastnost charakteristickou pro jogurty, jaké se vyráběly v šedesátých letech minulého století. Mladším hodnotitelům, zvyklým na krémové jogurty míchané přímo

Jogurtu je 105 let

Víte, že za jogurt byla udělena Nobelova cena? Získal ji v roce 1908 badatel ruského původu Ilja Mečnikov za objev dvou bakterií, které byly součástí mléčných kvašených výrobků v Bulharsku a na Kavkazu. Mečnikov, profesí lékař, studoval na svých výpravách po těchto oblastech dlouhověkost tamních horalů a předpokládal, že za ni jsou mléčné kvašené produkty. Bakterie, které Mečnikov, pozdější ředitel Pasteurova ústavu v Paříži, izoloval, jsou součástí jogurtu dodnes. Jsou to *Streptococcus salivarius subsp. thermophilus* a *Lactobacillus delbrueckii subsp. Bulgaricus*. Česká vyhláška o mléku a mléčných výrobcích požaduje, aby jich v každém gramu jogurtu bylo nejméně deset miliónů. Poměr bakterií obou druhů může být různý a podle toho je jogurt buď kyselější, nebo sladší. S pomocí těchto bakterií se z mléka, smetany nebo podmásli vyrábí jogurt, který se slovy vyhlášky řadí mezi kysané mléčné výrobky.

Když se řekne aroma

Aroma – Za tímto označením je látka syntetického původu. Výrobce nemusí specifikovat, o jakou látku jde a z jaké suroviny byla získána. Aromat je celá řada, používat se však smějí jen ta, která byla schválena Evropskou komisí a nesmí být překročeno jejich stanovené množství. Slouží k zlepšení nebo úpravě vůně či chuti potravin „ve prospěch spotřebitele“, jak uvádí Nařízení EU č. 1334/2008 o látkách určených k aromatizaci.

Přírodní aroma – Surovina k jeho výrobě musí být přírodního původu. Pocházet může z rostlin, živočichů nebo mikroorganismů. I když ve složení jahodového jogurtu najdeme výraz přírodní aroma, nemá to s jahodami nic společného.

Přírodní jahodové aroma – Nejméně 95 % musí pocházet z jahod.

Přírodně identické aroma – Tato kategorie aromátů již byla zrušena a na obalech se vyskytovat nesmí. Jejich podstatou byly kopie přírodních látek, avšak vyrobené synteticky.

© Anna Kuchnerova / Fotolia

© Alena Ovesova / Fotolia

v továrně, připadaly tradiční vlastnosti jogurtu nezvyklé.

Připomeňme, že mléko očkované jogurtovou kulturou dnes většinou zraje v mlékárně v obřích tancích a hotový jogurt se po strojním rozmíchání stáčí do kelímků. Naproti tomu AGRO-LA zraje přímo v nádobce, ve které se prodává. Specifické pro tento jogurt je i mléko, u něhož neproběhla homogenizace, což znamená, že v průběhu zpracování z něj nebyl tuk odebrán ani do něj přidáván. Mléko tedy má tzv. přirozenou tučnost, v jaké bylo nadojeno v kravíně.

Z testu se dá soudit, že nejvíce chutnají přibarvené a chemicky dochucené výrobky, zatímco přirozené jim nemožnou konkurovat. Zdá se, jako by si výrobci už dokázali naše chuťové buňky obohatit. Kdo takovému diktátu nechce podlehnout, musí důkladně číst etikety, anebo si kupovat bílý neochucený jogurt a zamíchat si do něj čerstvé ovoce nebo kompot.

Třetím a posledním testovaným výrobkem, ve kterém laboratoř nezjistila žádné syntetické aroma, byl Hollandia

Bio selský jogurt (Hollandia Karlovy Vary), který v senzorické části testu skončil pátý od konce. Hodnotitelům vadilo odlučování syrovátky a hrudkovitost jogurtu, což je ovšem typická vlastnost tohoto typu jogurtu, zrajícího v kelímku.

Deklarace versus realita

Jogurt, jehož jahodová část by byla vyrobena jen ze samých ochucovadel, želatiny a barviv, laboratoř v testu nešla. Obsah ovoce však byl různý a ne vždy odpovídal tomu, co bylo uvedeno na etiketách. A nebyla přitom nouze o různá překvapení.

V chemických testech, ve kterých se zkoumala pravost ovoce a jeho skutečné množství ve výrobku, se jako šestý nejlepší umístil Chocoňský smetanový jogurt, ačkoli podle obalu měl mít jahod nejméně ze všech testovaných výrobků, když jich na etiketě deklaroval 4,8 %. Dopadl v této části zkoušek výrazně lépe než třeba Danone plný jahod, který jich sice na obalu sliboval 9 %, skončil však třetí od konce.

Vůbec nejmenší množství ovoce bylo

naměřeno v jogurtu Classic Milbu smetanový (OLMA, Kaufland), který deklaroval 5,25 % jahod. Přitom další smetanový jogurt z mlékárny OLMA – Florian – také s 5,25 % deklarovaných jahod, se s jejich zjištěným množstvím umístil jako třetí nejlepší. Není to záhada? Oba výrobky jsou z jedné mlékárny, na etiketě mají uvedeno shodné množství jahod, a přesto se co do obsahu změřeného ovoce výrazně liší. Pro ilustraci: za předpokladu, že by ve výrobku bylo přesně na chlup oněch deklarovaných 5,25 % jahod, reprezentovalo by to asi polovinu velké jahody na kelímek se 150 gramy jogurtu.

O vítězi této jahodové části testu, jogurtu Naše bio z Mlékárny Valašské Meziříčí, jsme již psali v předchozí části textu. Jahod měl nejvíce ze všech testovaných výrobků a také jich nejvíce ze všech deklaroval, na obalu jich uváděl 11,5 %. To by pro dvousetgramový kelímek, ve kterém se prodává, představovalo 23 gramů jahod, což pro představu jsou asi dva plody střední velikosti.

A ještě jednou srovnání: v obchodech prodávány běžný jahodový džem obsa-

huje 35 % jahod, neboť potravinářská vyhláška ukládá, že na kilogram výrobku musí přijít 350 gramů těchto plodů.

Opravdu nefalšované ovoce?

Jak se vlastně přítomnost jahod v jogurtech zjišťuje? S analýzou DNA se počítat nedá, protože tepelnou úpravou ovoce se DNA zničí. Sázet nelze ani na analýzu ovocných cukrů. Ovocné složky v jogurtech se totiž často přislazují glukózofruktózovým sirupem a chemici nedokáží odlišit, zda fruktóza pochází přímo z ovoce, či z přidaného sladidla.

Spolehlivým indikátorem přítomnosti ovocných plodů se stal výskyt hemicelulózy. Je to neškrobový polysacharid, který v podobě tenkých vláken prostupuje buněčné stěny rostlin. Hemicelulóza se nepoškozuje teplem a každý druh ovoce jí má konstantní podíl. Hodně jí mají zejména jahody. Metodu, jak hemicelulózu pro účely analýz v čistém stavu získat z ovocného jogurtu, vymysleli před pěti lety chemici z Hohenheimské univerzity ve

➤ str. 20

i

Všimáme si na obalu

Z obalů jogurtů by měl spotřebitel vyčíst údaje potřebné pro rozhodnutí o nákupu.

Datum použitelnosti – To udává, do kdy má být jogurt nejpozději spotřebován. Uvádí se den a měsíc, rok se určovat nemusí.

Obsah tuku – V ochucených jogurtech je uveden obsah tuku v celém kelímku, tedy včetně ochucující složky. Bílé jogurty se podle tučnosti označují jako smetanový (nejméně 10 % tuku), bílý (nejméně 3 % tuku), bílý se sníženým obsahem tuku (méně než 3 %) a bílý nízkotučný nebo odtučněný (maximálně 0,5 %).

Ochucený jogurt – Uvádí se název ochucující složky, ta smí činit maximálně 30 % z celého balení. Jestliže je na obalu obrázek nebo jiné grafické či slovní označení ovoce, musí výrobce ve složení informovat, kolik procent daného ovoce jogurt obsahuje. Aby to spotřebitel neměl tak jednoduché, uvádějí výrobci obsah ovoce pouze nepřímo.

Spočítat si to musí každý sám.

Deklaruje se totiž podíl ovocné složky a v závorce je pak uvedeno, jakou část z toho činí ovoce. Musíme si uvědomit, že ovocná složka je kromě ovoce tvořena i cukrem či jiným sladidlem, dále to může být barvivo, aroma, škrob, želatina apod. Jestliže je například uvedeno, že ovocná složka tvoří 16 % výrobku a v závorce je uvedeno jahody 30 %, znamená to, že ve výrobku je 4,8 % jahod.

i

Jak testujeme

podrobný postup testu jahodových jogurtů najdete na www.dtest.cz/jogurty

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality jahodových jogurtů

senzorické hodnocení 30 %
ukazatel obsahu ovoce 25 %
mikrobiologie 25 %
aroma 10 %
deklarace 10 %

Test Jogurty jahodové

jogurty jahodové

	Billa Naše bio / Jogurt jahodový	Olma Florian – Smetanové pokušení	Danone Plný jahod	AGRO-LA Jihočeský jogurt	Kaufland Classic / Milblu Smetanový jogurt	Müller Grácia	Hollandia Bio selský jogurt
hmotnost (g)	200	150	150	200	150	150	180
cena (Kč)	18,90	11,90	7,90	21,50	8,90	10,90	17,90
cena za 100 g (Kč)	9,50	7,90	5,30	10,80	5,90	7,30	9,90
hodnocení kvality	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 63 %	dobře 61 %	dobře 60 %
senzorické hodnocení	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 59 %	dobře 66 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 46 %
chuť a vůně / vzhled a textura	○ / +	○ / +	○ / +	+ / +	+ / +	○ / +	○ / ○
vjem jogurtovosti / jahodovosti	○ / ○	– / ○	○ / +	++ / ○	○ / ○	○ / +	○ / ○
ukazatel obsahu ovoce	dobře 78 %	dobře 68 %	uspokojivě 42 %	dobře 60 %	dostatečně 32 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 42 %
hemicelulóza (g/100 g výrobku)	0,29	0,24	0,11	0,2	0,08	0,19	0,11
mikrobiologie	dobře 70 %	dobře 79 %	velmi dobře 92 %	dobře 62 %	velmi dobře 92 %	velmi dobře 81 %	dobře 62 %
živé jogurtové kultury	+	+	++	+	++	++	+
počet bakterií na gram výrobku (KTJ/g)	$4,8 \times 10^8$	$9,2 \times 10^8$	$1,6 \times 10^9$	$2,5 \times 10^8$	$1,6 \times 10^9$	$1,0 \times 10^9$	$1,0 \times 10^9$
bifidobakterie	x	x	x	x	x	x	+
počet bakterií na gram výrobku (KTJ/g)	x	x	x	x	x	x	$1,4 \times 10^9$
nežádoucí plísňe a kvasinky	++	++	++	○	++	++	++
počet bakterií na gram výrobku (KTJ/g)	x	x	x	> 100	x	x	x
aroma	velmi dobře 100 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %
zjištěno syntetické aroma	x	✓	✓	x	✓	✓	x
deklarace	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %
obsah jahod / specifikace aromatu	++ / ++	++ / ++	++ / ++	-- / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
samoúčelná tvrzení	++	++	++	++	++	--	++
informace o výrobku							
obsah jahod: deklarovaný (g/100 g výrobku)	11,5	5,25	9,0	x	5,25	8,4	9,0
obsah tuku							
deklarovaný (g/ 100 g výrobku)	min. 2,5	min. 8,0	min. 4,1	2,8	min. 8,0	3,7	min. 2,8
změřený (g/100 g výrobku)	3,3	8,5	4,6	3,0	9,0	4,4	3,1
bílkoviny: změřené (g/100 g výrobku)	3,6	2,9	3,2	5,6	2,8	3,1	3,3
sacharidy: změřené (g/100 g výrobku)	10,5	11,4	12,4	11,8	11,3	13,9	11,4
výrobce / prodávající	Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o.	OLMA, a.s., Olomouc	Danone a.s., Praha	AGRO-LA spol. s r.o., Jindřichův Hradec	OLMA, a.s., Olomouc	Molkerei Alois Müller GmbH & Co. KG, Německo	HOLLANDIA Karlový Vary, a.s., Toužim
datum spotřeby	24.06.	30.06.13	23/06/13	26.06.2013	27.06.13	04.07.	24.06.

klíč:

++ + ○ – --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Ehrmann Jogurt	Tesco Jogurt aktivní	Albert quality Ovocný jogurt	Choceňská mlékárna Choceňský smetanový jogurt	Lidl Fruit Jumbo Jogurt smetanový	Penny Boni / / Jogurt jahodový	Zott Jogobella	Danone Activia	Mlékárna Kunín Jahůdka	Mlékárna Valašské Meziříčí Smetanový jahodový z Valašska
350	125	150	150	150	150	150	2x 120	150	150
18,90	7,90	5,90	13,90	7,90	7,90	10,90	19,90	11,90	11,90
5,40	6,30	3,90	9,30	5,30	5,30	7,30	8,30	7,90	7,90
uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %
uspokojivě 59 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 56 %	dobře 60 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 43 %
O / +	O / O	- / +	O / +	O / +	+ / +	+ / +	O / O	- / O	O / O
O / O	O / O	- / O	O / O	O / +	O / +	O / +	- / +	- / O	O / -
uspokojivě 46 %	uspokojivě 44 %	dobře 70 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 40 %
0,13	0,12	0,25	0,16	0,12	0,09	0,15	0,09	0,11	0,1
dobře 62 %	dobře 77 %	dobře 67 %	dobře 68 %	dobře 76 %	dobře 79 %	dobře 62 %	dobře 79 %	velmi dobře 81 %	dobře 75 %
+	+	+	+	+	+	+	+	++	+
$1,1 \times 10^6$	$8,2 \times 10^6$	$3,7 \times 10^6$	$4,2 \times 10^6$	$9,3 \times 10^6$	$9,2 \times 10^6$	$1,3 \times 10^6$	$8,6 \times 10^6$	$1,0 \times 10^6$	$7,3 \times 10^6$
x	+	x	x	x	x	x	++	x	x
x	$2,2 \times 10^6$	x	x	x	x	x	$4,1 \times 10^6$	x	x
++	++	++	++	O	++	++	++	++	++
x	x	x	x	> 100	x	x	x	x	x
uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %
++ / ++	++ / ++	++ / -	++ / -	++ / ++	++ / ++	-- / ++	++ / ++	-- / ++	-- / ++
++	++	++	++	--	--	++	--	++	++
9,0	6,84	4,95	4,8	6,0	5,25	x	9,0	x	x
min. 2,7	min. 2,8	min. 2,5	min. 8,0	min. 8,0	min. 8,0	2,5	min. 2,2	8,3	min. 8,0
2,7	3,1	2,9	8,4	8,8	9,1	2,9	2,4	8,9	8,6
3,8	3,2	3,8	4,4	2,6	2,5	3,8	3,7	2,6	2,6
12,9	11,1	12,2	11,0	11,7	12,0	12,1	11,5	10,1	11,0
Ehrmann Praha s.r.o., Praha	HOLLANDIA Karlovy Vary a.s., Toužim	Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o.	Choceňská mlékárny s.r.o., Choceň	AGRO TAMÍ, a.s., Slovenská republika	OLMA, a.s., Olomouc	Zott GmbH & Co. KG, Německo	Danone a.s., Praha	Mlékárna Kunín a.s., Ostrava- -Martínov	Mlékárna Valašské Meziříčí spol. s r.o.
14.07.	26.06.	27.06.	26.06.	07.07.	27.06.13	03.07.13	01/07/13	02.07.2013	27.06.

★ vítěz testu
 ⊙ výhodný nákup

Stuttgartu a odtud se rychle rozšířila do zahraničí. Nejinak si při hledání jahod počínala i naše laboratoř. Čím více hemicelulózy v jogurtu bylo, tím lepší hodnocení výrobek v našem testu dostal.

Dá se očekávat, že analýza bude fungovat jen do doby, než se hemicelulózu kroumáci naučí vyrábět třeba z podřadného ovoce a pak ji v potřebném množství přispívat do výrobků.

Jahody a syntetika

Obdobně sofistikovanou metodu použila laboratoř při zjišťování, zda do jogurtů bylo, či nebylo přidáno syntetické aroma. Tedy různé umělé vůně a příchuti, které v našich čichových a chuťových buňkách vytvářejí či zesilují příjemný pocit, že jíme jahody. S těmi však nemají nic společného. Přidavek syntetického aromatu v jogurtech deklarovalo 14 výrobců ze 17.

Laboratoř nechala všechny vzorky testovaných výrobků projít plynovým chromatografem a naměřená spektra pak porovnávala s databází chemických látek, které se k aromatizaci používají. U výrobků, kde aroma nebylo deklarováno, nebylo ani nalezeno. Ve dvou případech jsme za nejasnou specifikaci aromatu snížili hodnocení. Připomeňme, že bez chemických příchutí se obešly Hollandia Bio selský jogurt, AGRO-LA a Naše bio.

Bakterie v plném počtu

Všimli jsme si, že čtyři z chemicky aromatizovaných jogurtů měly na obalu nápadně vytištěné ujištění, že tyto výrobky neobsahují žádné konzervanty. Je to samoučelné tvrzení, protože konzervanty v jogurtech být nemohou. Zahubilo by to živé bakterie mléčného kysání, které dělají jogurt jogurtem. Výrobci tak vydávají za přednost to, co je samozřejmou a nutnou vlastností pro všechny jogurty. Jestliže je v ovocné složce konzervant, výrobek se již nesmí nazývat jogurtem a v regálech ho najdeme například pod označením mléčný dezert.

Potravinářská vyhláška o mléku a mléčných výrobcích nejen ukládá, kolik užitečných mikroorganismů musí být v každém gramu jogurtu, ale současně trvá na tom, že v tomto stanoveném počtu musí zůstat bakterie živé až do vypršení trvanlivosti výrobku. A tak jsme laboratoř pověřili, aby nám počty bakterií v testovaných výrobcích přepočítala. V každém gramu jogurtu jich

© Nick Freund / Fotolia

musí být přítomno nejméně deset milionů.

Dobrou zprávou testu je, že stanovenému počtu živých mikroorganismů všechny jogurty vyhověly. A nejen to. Ve všech jich bylo přítomno dokonce o řád více, než vyhláška požaduje, tedy sto milionů na gram. To je příznivé poselství především pro ty spotřebitele, kteří mají problémy s trávením mléčného cukru (laktózy).

Evropský úřad pro bezpečnost potravin EFSA odhaduje, že problémy s trávením mléčného cukru má až 15 procent evropské populace. Živé jogurtové kultury jim pomáhají laktózu lépe trávit, avšak jen za předpokladu, že jogurt má těchto mikroorganismů nejméně sto milionů v každém gramu. Vyplývá to ze stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin EFSA z roku 2010.

Čtyři jogurty v našem testu měly požadovaných bakterií miliardu a více v každém gramu. Byly to Danone plný jahod, Classic Milblu, Müller Grácia a Jahůdka z Mlékárny Kunín. Za to jsme jim v hodnotící tabulce zvýšili bodové

skóre. Vycházely jsme ze stanoviska EFSA, že se příznivé účinky jogurtových bakterií na trávení laktózy opírají o vědecké důkazy. Schválila to i Evropská komise. Podrobněji na jiném místě textu.

Bifidobakterie byly O.K.

Tři z testovaných výrobků deklarovaly na obalu kromě jogurtové kultury také přítomnost bifidogenních bakterií. Ty pro jogurt nejsou nutnou podmínkou, ale když je výrobce ve složení uvede, musí jich být v každém gramu jogurtu alespoň milion. To všechny tři splnily a jeden z nich dokonce požadované množství o dva řády překročil. Tímto rekordmanem byl Danone Activia, jogurt jahodový s bifidokulturou. Laboratoř zjistila, že v každém gramu výrobku bylo 410 milionů bifidobakterií.

Řádově tolik, kolik je vyhláškou požadováno, měly Jogurt aktivní jahodový, který pro Tesco vyrobila HOLLANDIA Karlovy Vary a dále i Bio jogurt selský také z Hollandie. Připomeňme, že různí výrobci potravin žádali Evropskou komisi o uznání, že

bifidobakterie mají příznivý zdravotní účinek na zažívání, ale to se nepotvrdilo. EFSA všechny tyto žádosti zamítla. (Podrobněji viz Můj přítel bacil, dTest 6/2011).

V testu jsme se zaměřili také na mikroorganismy nežádoucí, tedy různé kvasinky a plísňe. Ty byly nalezeny jenom ve dvou jogurtech, a to v počtu menším než sto na gram. Po harmonizaci českých předpisů s unijními už pro jejich počet není stanoven žádný limit, ale nalezené množství by nepřekročilo ani již bývalou českou vyhlášku Ministerstva zdravotnictví. V zásadě však platí, že ideální jogurt by neměl žádné takové nežádoucí mikroorganismy obsahovat. Za nežádoucí mikroorganismy jsme snížili hodnocení jogurtu AGRO-LA a jogurtu Fruit Jumbo (AGRO TAMI Slovensko, Lidl).

Bílkoviny a tuk

Jogurty jsme nechali prozkoumat také z výživového hlediska. V první řadě nás zajímalo, kolik obsahují bílkovin. V tomto případě byla jasným vítězem AGRO-LA, kde jejich podíl ve výrobku činil 5,6 % hmotnostních. Z toho vyplývá, že dvoustetgramové balení jogurtu obsahovalo 11,2 gramu bílkovin. Snědením zmíněného jogurtu bychom tedy pokryli nejméně pětinu doporučené denní dávky bílkovin, která byla Evropskou komisí stanovena na 50 gramů za den.

Naměřený podíl bílkovin v testovaných jogurtech se pohyboval v rozmezí od 2,47 % do 5,6 % hmotnostních. Jogurtem s nejnižší podílem bílkovin byl slovenský výrobek Fruit Jumbo z Lidlu.

Údaj o obsahu bílkovin v jogurtech jsme zveřejnili proto, že ne na všech

jogurtech ho zatím najdeme na obalech. Výrobci ho budou mít za povinnost uvádět až od poloviny prosince příštího roku. Pro zajímavost jsme prolistovali různé databáze složení potravin, abychom zjistili, kolik bílkovin ovocné jogurty v průměru obsahují. Hledání skončilo úspěchem až v národní výživové databázi USDA, kterou provozuje Ministerstvo zemědělství USA. V ní je pro ovocný jogurt stanoveno 4,4 % bílkovin. Pro srovnání: námi testované jogurty jich v průměru obsahovaly 3,24 %.

Kdo si hlídá kalorie ve stravě, nepochybně si na obalech jogurtů všimá přítomnosti tuku. I my jsme nechali změřit jeho obsah ve výrobcích. Zjištěné hodnoty se pohybovaly od 2,4 % (Danone Activia) po 9,1 % (Boni jogurt jahodový). Připomeňme, že v testu nejužitečnější jogurt Boni skončil v senzorickém hodnocení na druhém místě. Ve 150gramovém kelímku tohoto výrobku bylo celkem 13,6 gramů tuku, a to představuje pětinu jeho doporučené denní dávky. Ta podle nařízení Evropské komise činí 70 gramů za den.

Zdravý člověk by se ale zcela vyhýbat tuku v jogurtech neměl. Odborníci na výživu tvrdí, že nejvhodnější jogurt má mít takzvanou přirozenou tučnost mléka. Ta se v závislosti na roční době a plemenu dojnic pohybuje od tří do čtyř procent. ✕

i

Bifidobakterie a spol.

Některé kysané mléčné výrobky včetně jogurtu obsahují tzv. bifidokulturu. Bifidobakterii musí být nejméně milion v každém gramu kysaného mléčného výrobku. Nejdůležitějším zástupcem těchto ušlechtilých mikroorganismů je *Bifidobacterium animalis subsp. lactis*. Za jejím objevem na přelomu 19. a 20. století stál francouzský lékař Henry Tissier, který ji izoloval ze stolice svého čerstvě narozeného dítěte a začal ji používat k léčbě průjmů nemocných novorozenců. Název vidlicovitě rozdělené bakterie ve tvaru písmene Y nebo V je odvozen ze spojení slov *bi* *fidus* neboli *dvě ramena*. Od Tissierova objevu uplynulo už více než sto let, ale potomci jím izolované bakterie jsou stále uchovávány v různých bankách mikroorganismů. Pod rozdílnými obchodními názvy je připravují a množí různé firmy, prodávají je mlékárnám a ty je přidávají do zakysaných výrobků, například jogurtů.

Bifidobakterie jsou pozoruhodné tím, že osidlují střeva a mění v nich složení mikrobioty. Tím se liší od klasických jogurtových bakterií, které se rozkládají už v žaludku, takže se do střev živé nedostanou. Obdobné vlastnosti jako u bifidobakterií byly postupně objeveny také u dalších mikroorganismů a výrobci je na obalech souhrnně označují jako probiotika. Název evokuje protiklad antibiotik. Zatímco antibiotika bakterie ničí, probiotika jsou založena na bakteriální aktivitě. Účinek probiotik je však dočasný. Pokud se s potravinou stále nedoplňují, ze střeva vymizí. Na tom výrobci zakládají svou marketingovou taktiku, když upozorňují, že jejich výrobky je třeba konzumovat pravidelně, aby tělo dostalo svou kýženou porci přátelských bakterií. Deklarované příznivé účinky probiotik se však žádnému z výrobců nepodařilo vědecky prokázat. Evropská komise pro bifidobakterie neschválila žádné zdravotní tvrzení, jímž by se mohly propagovat na obalu potravin a v reklamách.

Test Televizory

Nejlepší televizory jsou drahé a vybavené technologiemi, bez kterých by se většina uživatelů nejspíše obešla. Za dobrou televizi však nemusíte nutně utratit celé jmění. Žádný z testovaných přístrojů nemá vyloženě špatný obraz, i u nejlevnějších je jeho kvalita uspokojivá. Na následujících stránkách vám přinášíme výběr nejlépe hodnocených a výhodných modelů s úhlopříčkami od 102 do 139 centimetrů.

Dobrý obraz, příli

dobrá rada

Nejlepším televizorem s nejkvalitnějším obrazem je drahý **Samsung UE40F8000** (dobře, 36 160 Kč) s úhlopříčkou 102 cm. Mezi modely s nejzajímavějším poměrem cena/výkon patří například více než dvakrát levnější **Samsung UE40F6400** (dobře, 15 870 Kč) se stejnou diagonálou. Nejlevnějším televizorem, který dosáhl na dobrou celkovou známku, je 107centimetrový **LG 42LN5400** (dobře, 10 480 Kč).

V kvalitě zvuku vede Philips, zejména modely **Philips 46PFL8008S** (dobře, 43 900 Kč) a **47PFL7008K** (dobře, 36 610 Kč) s úhlopříčkami 116 a 119 cm. Podobně dobrý zvuk má také **Samsung UE46F6740** (dobře, 26 350 Kč) s diagonálou 116 cm; stejně jako jiné modely Samsung navíc nabízí v porovnání s televizemi Philips kvalitnější obraz.

Plazmové televizory jsou na ústupu a dají se pořídit za poměrně nízké ceny. Pokud byste rádi velkou obrazovku, ale máte omezený rozpočet, mohou pro vás být zajímavé například 127centimetrové plazmy **LG 50PN450B** (uspokojivě, 12 380 Kč) a **LG 50PN6500** (uspokojivě, 13 460 Kč). Kvalita obrazu je u obou televizorů uspokojivá, prvně jmenovaný však nemá dnes již standardní rozlišení 1920x1080 bodů (není tedy Full HD).

Srovnání kvality 165 nových televizorů otestovaných v uplynulém půlroce odhalilo jasného favorita. Tím je společnost Samsung, jejíž modely se nacházejí na předních pozicích ve všech testovaných velikostních kategoriích. Na nejvyšších příčkách pomyslného žebříčku se umístily televizory z nejvyšších řad F8000 a F7000 a ocenění vítěz testu si odnáší Samsung UE40F8000 s úhlopříčkou 102 centimetrů za průměrnou cenu 36 tisíc korun.

Televizory Samsung F8000 jsou oproti modelům s označením F7000 o několik tisícikorun dražší, rozdíl mezi oběma řadami však nejsou příliš výrazné. Obě série nabízejí ostrý a plynulý obraz s velmi přirozenými, živými barvami a vyváženým kontrastem, který oceníte zejména při sledování signálu ve vysokém rozlišení. Například pořadí v HD kvalitě či filmů z Blu-ray disků. Kvalita obrazu nejdražší série F8000 je jen nepatrně lepší.

Největší rozdíl mezi řadami F7000 a F8000 a jejich jednotlivými variantami jsme trochu překvapivě našli v oblasti zvukové reprodukce. Neplatí totiž jednoznačně, že nejkvalitnější zvuk mají ty nejdražší modely s největší úhlopříčkou. Testujícím se z tohoto hlediska nejvíce zamlouval Samsung UE40F8000 s vybalancovaným a bohatým zvukem bez výrazných nedostatků, kterému nechybí ani slušné basy. Ostatní modely na tom byly podobně, ale v dílčích ohledech mírně zaostávaly.

(Ne)užitečné funkce

Samozřejmostí je bohatá sada doplňkových funkcí, které zahrnují všechny výstřelky posledních let jako 3D obraz, připojení k internetu, možnost používat online aplikace nebo pořizovat záznamy vysílání. Tyto funkce jsou dnes běžné i u modelů střední třídy, řady F7000 a F8000 k nim však přidávají ještě několik specialit. Jsou například osazeny dvojnásobným počtem tunerů, díky čemuž můžete při záznamu jednoho kanálu šířeného například pozemními anténami sledovat jinou stanici ze stejného zdroje. Takový luxus běžnější televizory nenabízejí.

Stejně jako loňské vlajkové typy ES7000 a ES8000 jsou letošní top modely Samsung vybaveny ovládáním hlasem a pohybem (o těchto funkcích jsme informovali v dTestu 6/2012). Zůstává však otázkou, do jaké míry jsou to funkce skutečně přínosné a nakolik jde

Televizor v centru domácí zábavy

Moderní televizory mohou sloužit k více účelům než jen k pouhému sledování vysílání.

■ Standardem i u nejlacinějších modelů je možnost prohlížet fotografie a přehrávat hudbu a video z USB zařízení, u vybavenějších přístrojů také z počítačů, chytrých telefonů či tabletů připojených do domácí sítě.

■ Dnes již poměrně běžná je také funkce záznamu vysílání na externí úložiště. Nahrávky však lze sledovat pouze na televizoru, který je pořídil. Dalším omezením je, že většina televizorů neumožňuje pořizovat záznam jednoho kanálu a zároveň sledovat jiný. Výjimku tvoří modely s dvojnásobným počtem tunerů, například vyšší řady televizorů Samsung či Panasonic.

■ Často skloňovaným pojmem jsou „chytré“ funkce (tzv. Smart TV). Tím se myslí jednak přítomnost internetového prohlížeče, ale mimo jiné také možnost používat různé aplikace zpřístupňující online služby jako Youtube, Facebook a podobně, dále například online archivy televizních stanic či internetové video-půjčovny. Ovšem tyto doplňkové funkce mnoho uživatelů příliš nevyužívá. Nehledě na to, že například nabídka online půjčoven není v našich končinách příliš ohromující.

Jen o zajímavé legrácky. Hlasové ovládání stále není dostatečně spolehlivé a ve srovnání s obsluhou dálkovým ovladačem je poněkud zdlouhavé a neobratné. Ovládání gestikulováním rukou funguje oproti modelům z roku

Jak testujeme

podrobný postup testu televizorů najdete na www.dtest.cz/televize

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality televizorů

š funkcí

2012 o poznání lépe, i v mírném přítmí má však stále problémy.

Vyberete si i mezi levnějšími

K nejlépe hodnoceným patří i levnější televizory a opět se jedná o výrobky Samsung. Těm, kteří nejsou ochotni utracet za nejvyšší kvalitu a za poněkud nadbytečné „vychytávky“, lze doporučit zejména modely Samsung s typovým označením F6400. Oproti stejně velkým zástupcům nejdražší řady F8000 vyjdou zhruba na polovic a z vybraných přístrojů nabízejí nejlepší poměr cena-výkon. Například za variantu s úhlopříčkou 102 centimetrů utratíte přibližně 16 tisíc korun. Navzdory výrazně nižším cenám se jedná o vynikající, bohatě vybavené televizory s nadprůměrným obrazem a relativně dobrým zvukem. Nejlépe zní Samsung UE46F6400 s úhlopříčkou 116 centimetrů, testované varianty s jinými úhlopříčkami mají trochu slabší basy.

Mezi testovanými televizory však najdeme i relativně kvalitní kusy, jejichž cena výrazně nepřekračuje 10 tisíc korun. Například LG 42LN5400 je nejlevnějším přístrojem, který ještě dosáhl na dobrou celkovou známku. Nabízí ovšem pouze uspokojivý obraz a není vybaven moderními funkcemi 3D obrazu, připojením k internetu ani praktickým záznamem vysílání. Lze ho tedy doporučit spíše méně náročným divákům.

Nejllepší zvuk má Philips

V parametru zvuk testující nejvíce přesvědčil Philips s modely PFL8008 a PFL7008. Na poměry plochých televizorů, ve kterých se pro kvalitní reproduktory obvykle nedostává příliš prostoru, nabízejí nezvykle kvalitní audio zážitek. Uchu lahodící, čistá a vyvážená reprodukce s dobrými basy řadí uvedené modely mezi dosud nejlépe hodnocené televizory. Vedle top modelů Philips vyniká v kvalitě reprodukce například také Samsung UE46F6740.

Je nicméně třeba upozornit, že varianta Philips 55PFL7008K s úhlopříčkou 139 centimetrů za vysokým standardem svých bratříčků v testech lehce zaostávala – reprodukci doprovázel celkem znatelný hukot. Potvrzuje se tak zjištění, ke kterému jsme dospěli i u Samsungu. A sice, že větší modely stejné řady nemusí mít nutně lepší zvuk.

Určitým zklamáním je také obsluha televizorů Philips: procházení menu je místy značně pomalé, stejně tak přepí-

V aktuálním testu jsme se podívali na novější televizory, na trhu je však stále řada kvalitních starších modelů. Pokud nutně nepotřebujete co nejnovější a nejllepší přístroj, není důvod nad loňskými modely ohrovnat nos. Přestože průměrná kvalita obrazu i zvuku je u letošních televizorů trochu vyšší, k žádným opravdu dramatickým pokrokům na trhu v poslední době nedošlo. Výsledky dříve testovaných modelů najdete na našem webu.

165 nově otestovaných televizorů na www.dtest.cz

Na www.dtest.cz/televize naleznete výsledky dalších testovaných televizorů včetně těch s menší úhlopříčkou. Nahlédnout můžete do fotogalerie jednotlivých televizí, detailnějšího hodnocení zkoušek a přehledu jejich vybavení. Dále zjistíte, jaké optimální nastavení obrazu jsme v testech použili.

Víte, co je rozvid?

Když se v první polovině minulého století objevila televize, některým jazykozpytcům se toto původně cizí slovo nelíbilo. Pokoušeli se proto pro nový vynález prosadit české pojmenování, jak jsme zjistili v knize Jaroslava Jelínka a Vlastimila Styblíka Čtení o českém jazyku (SPN, 1981). Pravděpodobně nejznámějším návrhem bylo slovo rozvid, utvořené mechanicky podle vzoru rozhlas. Návrh se však neujal, stejně jako další poněkud směšné názvy: přezřetna, vidětín, vidívás či unásdoma. S nástupem plochých televizorů se bohužel postupem času vytratí nejspíše i familiérní označení bedna.

nání kanálů a pohyb v elektronickém programovém průvodci.

Kvalita obrazu nejvyšších řad Philips se vítězným sériím od Samsungu zcela nevyrovná, přesto je relativně vysoká. Zejména u řady PFL7008 je však potřeba obraz po vybalení z krabice trochu „vyladit“. Ve výchozím nastavení je totiž příliš tmavý, má nízký kontrast a nepřirozené, vybledlé barvy.

Úprava obrazu se vyplatí

Ostatně přínos vlastnoruční úpravy parametrů obrazu je patrný u celé řady přístrojů. Jak je vidět při pohledu do tabulek, v některých případech se pracovníkům laboratoře podařilo vylepšit známky za kvalitu obrazu dokonce o dva stupně (srovnejte rozdíly v řádce HDMI: výchozí / optimální nastavení). Pro upřesnění dodejme, že kvalita zobrazení signálu z tunerů DVB-T/C a DVB-S je hodnocena již při optimalizovaném nastavení.

Zajímá-li vás, jaké hodnoty jasů, kontrastu, barevnosti a dalších parametrů testující při obrazových zkouškách zvolily za optimální, nahlédněte do databáze výsledků na našich webových stránkách. Konkrétní hodnoty použité při testech najdete v podrobném profilu každé testované televize.

Malé mají horší zvuk

Vraťme se však ještě na moment k hodnocení zvukové reprodukce. Celkově lze konstatovat, že letos testované televizory mají v průměru o něco lepší zvuk než ty z minulého roku. Přesto nadále platí, že od mnoha televizorů není radno očekávat zázraky. Hlavně mezi modely menších rozměrů, například s úhlopříčkou 81 centimetrů, je zvuk často podprůměrný. Výsledky menších televizorů na tomto místě nenajdete, ale předplatitelé si je mohou prohlédnout na našem webu. Při jejich výběru se můžete orientovat i podle hodnocení stejných typů větších rozměrů. Až na kvalitu zvuku a spotřebu se od nich zpravidla liší jen minimálně.

Sony sází na Triluminos

Zatímco Philips se u svých nejlepších modelů soustředil na zvuk, v Sony se zaměřili na zdokonalení reprodukce barev. Televizory Sony řady W9 přinášejí novou technologii Triluminos, která slibuje mimo jiné dosud nevídané barvy či lépe vypadající obličeje díky přirozenějším pleťovým tónům. Sony 46W905 a 55W905 s tímto novým sys-

témem podsvícení patří k nejdražším televizorům na trhu a barvy na jejich obrazovkách skutečně vypadají na první pohled přirozeně a velmi živě.

Hned je však třeba dodat, že při pozornějším zhodnocení působí barevnost obrazu, alespoň u části testovacích záběrů, jako trošku předimenzovaná. Měření v laboratoři navíc odhalila, že 116centimetrová varianta nemá tak velké rozpětí pozorovacích úhlů jako mnoho konkurenčních televizorů srovnatelných rozměrů. Model s úhlopříčkou 139 centimetrů zase trpěl nerovnoměrným podsvícením obrazovky. U výrobků s pořizovací cenou bezmála 50, respektive 70 tisíc, by člověk podobné problémy neočekával, byť jsou jen dílčí.

Celkově tedy obraz televizorů řady W9 sice patří mezi nejlepší, ale kvality levnějších vlajkových modelů Samsung nedosahuje. Pouze lehce nadprůměrná je pak kvalita zvukové reprodukce. K negativům patří také méně pohodlná obsluha internetového prohlížeče, nemožnost připojení externí klávesnice či pomalejší portál s aplikacemi. ✕

Evoluce dálkových ovladačů

U některých televizorů střední a vyšší třídy nenajdete jeden, ale hned dva přibalené dálkové ovladače – jeden klasický a druhý speciální s menším počtem tlačítek. Jeho předností má být například snazší a intuitivnější obsluha internetového prohlížeče a chytrých funkcí. Panasonic Touchpad Controller, Samsung SmartTouch a Sony One Touch Remote Control jsou vybaveny dotykovou ploškou, která funguje na principu známém z touchpadů notebooků. LG Magic Remote Control se používá jako ukazovátka, které řídí pohyb kurzoru na obrazovce. Přitomno je také rolovací kolečko známé z počítačových myši. Například model LG 42LA660S dostanete pouze s tímto ovladačem, standardní v balení nenajdete. Druhý ovladač nemají ani lepší modely Philips, ale na zadní straně klasického je umístěna klávesnice vhodná třeba pro pohodlnější psaní adres webových stránek. Různé speciální dálkové ovladače jsou sice v době multifunkčních televizorů vítaným doplňkem, celkově však jejich přínos není zase tak markantní a nejjednodušším způsobem, jak surfovat na velké obrazovce, stále zůstává prosté připojení notebooku.

Test Televizory, úhlopříčka 102–107 cm (40–42 palců)

televizory, úhlopříčka 102–107 cm (40–42 palců)

	Samsung UE40F8000	Samsung UE40F6400	Samsung UE40F6510	Samsung UE40F6800	Philips 40PFL8008S	Philips 42PFL7008K	Sony 42W805
průměrná cena (Kč)	36 160	15 870	22 010	20 720	36 040	30 210	24 190
technologie	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED
hodnocení kvality	dobře 74 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 65 %
obraz	dobře 78 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 69 %	dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 69 %
DVB-T/C: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
DVB-S: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	x / x	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
HDMI: výchozí / optimální nastavení	+ / ++	o / +	o / +	+ / +	o / +	- / +	+ / +
jas a kontrast / rovnoměrnost podsvícení	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / o
pozorovací úhly / viditelnost na jasném světle	+ / ++	o / +	o / +	o / +	+ / ++	o / o	+ / +
plynulost rychlých scén / 3D	++ / +	+ / +	+ / +	+ / +	++ / +	++ / ++	+ / ++
zvuk	dobře 69 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	dobře 73 %	dobře 71 %	uspokojivě 52 %
tunery a připojení	velmi dobře 81 %	dobře 75 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 85 %
obsluha	dobře 79 %	dobře 79 %	velmi dobře 80 %	dobře 79 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %	dobře 67 %
návod k použití / uvedení do provozu	+ / +	+ / ++	+ / ++	+ / +	o / +	o / +	o / +
běžné používání / menu a nastavení	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	o / o	o / o	+ / o
dálkové ovládání / ovládání na přístroji	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	o / -	o / -	+ / o
programový průvodce / teletext	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +	o / ++	o / ++	++ / +
připojení audio-video přístrojů	+	o	+	+	-	-	-
multimediální přehrávač	velmi dobře 85 %	dobře 70 %	dobře 72 %	dobře 74 %	dobře 78 %	dobře 79 %	dobře 69 %
fotografie / video	++ / ++	+ / +	+ / +	+ / +	+ / ++	++ / ++	+ / ++
použití v domácí síti	++	+	+	+	+	+	o
nahrávání	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 75 %
záznam vysílání / časový posun	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	o / ++	o / ++	+ / ++
Smart TV	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 60 %	dobře 60 %	dostatečně 34 %
aplikace	+	+	+	+	o	o	-
prohlížení internetu / s externí klávesnicí	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	- / x
spotřeba elektrické energie	dobře 64 %	dobře 60 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 54 %	dobře 68 %	velmi dobře 81 %

technické údaje / vybavení

změřená úhlopříčka (cm)	101	101	101	101	101	106	107
rozlišení (pixel)	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080
počet tunerů: DVB-T / DVB-C / DVB-S	2 / 2 / 2	1 / 1 / 0	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1
počet konektorů: HDMI / USB	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3
ethernet / wi-fi / HbbTV	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
zvukový výstup: analogový / digitální / pro sluchátka	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
3D technologie	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	pasivní	pasivní
počet dálkových ovladačů	2	2	2	2	1	1	2
roční spotřeba: deklarace / měření ²⁾ [KWh]	96 / 113	91 / 119	89 / 139	89 / 127	94 / 138	75 / 107	85 / 87

klíč:

++ + o - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

LG 42LA660S	LG 42LA691S	Philips 42PFL6008K	Samsung UE42F5300	LG 42LA620S	LG 42LA641S	Sony 42W655	LG 42LN5400	Samsung UE42F5500	LG 42PN450B
18 160	19 810	21 810	12 800	14 830	16 060	17 110	10 480	13 760	9090
LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	plazma
dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 61 %	dobře 61 %	dobře 61 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 50 %
uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	dobře 62 %	dobře 60 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 57 %	dobře 61 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 47 %
O / +	O / +	+ / +	+ / +	O / O	O / +	+ / +	O / +	+ / +	O / O
+ / +	+ / +	+ / +	x / x	O / O	O / O	+ / +	x / x	x / x	x / x
- / +	- / +	- / +	O / +	O / +	O / +	+ / +	O / O	O / +	- / O
+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / O	+ / -	+ / ++	+ / +	+ / ++
+ / O	+ / O	O / +	O / +	O / +	O / O	- / +	+ / +	O / +	++ / -
++ / ++	++ / ++	++ / +	- / x	+ / +	+ / ++	- / x	- / x	- / x	- / x
dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 60 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	dobře 66 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 53 %
dobře 76 %	dobře 76 %	velmi dobře 80 %	dobře 62 %	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 68 %	uspokojivě 46 %	dobře 63 %	uspokojivě 47 %
dobře 64 %	dobře 64 %	uspokojivě 49 %	dobře 72 %	dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 64 %	uspokojivě 57 %	dobře 73 %	uspokojivě 58 %
O / +	O / +	O / +	+ / +	O / +	O / +	O / O	O / +	+ / ++	O / +
+ / ++	+ / ++	O / O	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / O	+ / ++	+ / ++	+ / ++
+ / -	+ / -	O / -	+ / ++	+ / -	+ / -	+ / -	O / -	+ / ++	O / -
O / +	O / +	O / ++	++ / +	O / ++	O / ++	++ / +	O / +	++ / +	O / +
+	+	-	+	+	+	-	O	+	+
velmi dobře 84 %	velmi dobře 84 %	dobře 79 %	dobře 75 %	velmi dobře 82 %	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 78 %	dobře 74 %	dobře 71 %
++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / +	+ / ++	++ / +	+ / +	+ / +
+	+	+	+	+	+	O		+	x
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	x	dobře 65 %	x
+ / ++	+ / ++	O / ++	+ / +	+ / ++	+ / ++	+ / ++	x / x	+ / +	x / x
dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 60 %	dobře 63 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dostatečně 34 %	x	dobře 63 %	x
+	+	O	+	+	+	-	x	+	x
+ / ++	+ / ++	+ / +	O / +	O / ++	O / ++	- / x	x / x	O / +	x / x
dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 75 %	dobře 60 %	dobře 76 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 48 %	dostatečně 32 %
107,5	107,5	106	106,5	106	106,5	107	107	106	105,5
1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1024x768
1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 0	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 0	1 / 1 / 0	1 / 1 / 0
3 / 3	3 / 3	4 / 3	3 / 2	3 / 3	3 / 3	2 / 1	2 / 1	3 / 2	2 / 1
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / x ¹⁾ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	✓ / ✓ / ✓	x / x / x
x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / ✓ / x	x / ✓ / ✓	x / ✓ / x
pasivní	pasivní	pasivní	x	pasivní	pasivní	x	x	x	x
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
76 / 92	76 / 92	75 / 97	85 / 119	76 / 95	76 / 86	69 / 78	76 / 89	85 / 156	136 / 227

¹⁾ wi-fi připojení možné po přikoupení wi-fi adaptéru

²⁾ průměrná doba sledování 4 hodiny denně a 20 hodin denně v režimu stand-by; měřeno při optimálním nastavení obrazu

vítěz testu
 výhodný nákup

Test Televizory, úhlopříčka 116–127 cm (46–50 palců)

televizory, úhlopříčka 116–127 cm (46–50 palců)							
	Samsung UE46F6740	Samsung UE46F7000	Samsung UE46F8000	Samsung UE46F6400	Philips 46PFL8008S	Philips 47PFL7008K	Samsung UE46F5300
průměrná cena (Kč)	26 350	37 100	42 280	21 390	43 900	36 610	16 530
technologie	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED
hodnocení kvality	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 69 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 63 %
obraz	dobře 72 %	dobře 74 %	dobře 76 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 60 %
DVB-T/C: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
DVB-S: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	+ / ++	+ / ++	x / x	+ / +	+ / +	x / x
HDMI: výchozí / optimální nastavení	+ / +	+ / ++	+ / ++	o / +	o / +	- / +	o / +
jas a kontrast / rovnoměrnost podsvícení	+ / ++	+ / o	+ / +	+ / ++	+ / ++	+ / -	+ / ++
pozorovací úhly / viditelnost na jasném světle	o / +	o / ++	o / ++	o / +	o / ++	o / +	o / +
plynulost rychlých scén / 3D	+ / +	++ / +	++ / +	+ / +	++ / +	++ / ++	- / x
zvuk	dobře 74 %	dobře 66 %	dobře 62 %	dobře 69 %	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 61 %
tunery a připojení	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 75 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 62 %
obsluha	velmi dobře 80 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %	dobře 72 %
návod k použití / uvedení do provozu	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / ++	o / +	o / +	+ / +
běžné používání / menu a nastavení	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	o / o	o / o	+ / ++
dálkové ovládání / ovládání na přístroji	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	o / -	o / -	+ / ++
programový průvodce / teletext	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +	o / ++	o / ++	++ / +
připojení audio-video přístrojů	+	+	+	o	-	-	+
multimediální přehrávač	dobře 73 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 85 %	dobře 70 %	dobře 78 %	dobře 79 %	dobře 75 %
fotografie / video	+ / +	++ / ++	++ / ++	+ / +	+ / ++	++ / ++	++ / +
použití v domácí síti	+	++	++	+	+	+	+
nahrávání	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %
záznam vysílání / časový posun	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	o / ++	o / ++	+ / +
Smart TV	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 60 %	dobře 60 %	dobře 63 %
aplikace	+	+	+	+	o	o	+
prohlížení internetu / s externí klávesnicí	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	o / +
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 57 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 49 %	dobře 64 %	dobře 60 %
technické údaje / vybavení							
změřená úhlopříčka (cm)	117	116	116	116	116	118	116,5
rozlišení (pixel)	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080
počet tunerů: DVB-T / DVB-C / DVB-S	1 / 1 / 1	2 / 2 / 2	2 / 2 / 2	1 / 1 / 0	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 0
počet konektorů: HDMI / USB	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	3 / 2
ethernet / wi-fi / HbbTV	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / x ¹⁾ / ✓
zvukový výstup: analogový / digitální / pro sluchátka	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓
3D technologie	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	pasivní	x
počet dálkových ovladačů	2	2	2	2	1	1	1
roční spotřeba: deklarace / měření ²⁾ (KWh)	91 / 127	104 / 123	104 / 127	91 / 126	115 / 151	82 / 113	86 / 119

klíč:

++ + o - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Sony 46W905	Sony 47W805	Samsung UE50F6200	LG 47LA660S	LG 47LN5400	Panasonic TXL50DT60E	LG 50LN5400	LG 50PN450B	LG 50PN6500	Panasonic TXL50E6E
48 110	32 290	26 980	22 180	16 550	45 010	17 610	12 380	13 460	21 480
LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	plazma	plazma	LCD LED
dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 62 %	dobře 61 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %
dobře 68 %	dobře 69 %	dobře 62 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 47 %
+ / +	+ / +	+ / +	o / +	o / +	o / o	o / +	o / o	o / o	o / o
+ / +	+ / +	x / x	o / +	x / x	o / o	x / x	x / x	x / x	x / x
+ / +	+ / +	o / +	- / o	o / o	o / o	o / o	- / o	- / o	o / o
+ / ++	+ / o	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	o / ++	+ / +
- / ++	+ / +	o / +	+ / +	+ / +	+ / +	o / +	++ / -	+ / -	- / +
+ / +	+ / ++	- / x	++ / ++	- / x	+ / ++	- / x	- / x	- / x	- / x
uspokojivě 54 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 52 %	dobře 65 %	dobře 65 %	uspokojivě 54 %	dobře 64 %	dobře 63 %	dobře 65 %	dostatečně 36 %
velmi dobře 84 %	velmi dobře 85 %	dobře 73 %	dobře 76 %	uspokojivě 46 %	dobře 74 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 46 %	dobře 63 %
dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 73 %	dobře 64 %	uspokojivě 57 %	dobře 68 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 59 %	dobře 67 %
o / +	o / +	+ / ++	o / +	o / +	o / +	o / +	o / +	o / +	o / +
+ / o	+ / o	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +
+ / o	+ / o	+ / ++	+ / -	o / -	+ / -	o / -	o / -	o / -	+ / -
++ / +	++ / +	++ / +	o / +	o / +	+ / ++	o / +	o / +	o / +	+ / ++
-	-	+	+	o	+	o	+	+	+
dobře 67 %	dobře 69 %	dobře 74 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 90 %	dobře 72 %	dobře 78 %	dobře 71 %	dobře 69 %	dobře 71 %
++ / +	+ / ++	+ / +	++ / ++	++ / ++	+ / +	++ / +	+ / +	+ / +	+ / +
o	o	+	+	x	+	x	x	x	+
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 65 %	dobře 75 %	x	dobře 70 %	x	x	x	x
+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / ++	x / x	+ / +	x / x	x / x	x / x	x / x
dostatečně 34 %	dostatečně 34 %	dobře 66 %	dobře 69 %	x	uspokojivě 57 %	x	x	x	uspokojivě 50 %
-	-	+	+	x	+	x	x	x	+
- / x	- / x	+ / +	+ / ++	x / x	o / +	x / x	x / x	x / x	- / +
uspokojivě 55 %	dobře 77 %	uspokojivě 52 %	dobře 69 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 53 %	dostatečně 31 %	dostatečně 29 %	velmi dobře 100 %
116,5	119	125,5	120,5	119,5	126	125,5	126	120,5	126
1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1024x768	1920x1080	1920x1080
1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 0	1 / 1 / 1	1 / 1 / 0	2 / 2 / 2	1 / 1 / 0	1 / 1 / 0	1 / 1 / 0	1 / 1 / 0
4 / 3	4 / 3	4 / 3	3 / 3	2 / 1	3 / 3	2 / 1	2 / 1	2 / 1	3 / 2
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	x / x / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / ✓
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / x	x / ✓ / ✓	x / ✓ / x	x / ✓ / x	x / ✓ / x	x / ✓ / ✓
aktivní	pasivní	x	pasivní	x	pasivní	x	x	x	x
2	2	1	1	1	2	1	1	1	1
89 / 132	92 / 93	102 / 141	92 / 106	93 / 132	105 / 138	104 / 140	130 / 234	107 / 244	72 / 87

¹⁾ wi-fi připojení možné po přikoupení wi-fi adaptéru

²⁾ průměrná doba sledování 4 hodiny denně a 20 hodin denně v režimu stand-by; měřeno při optimálním nastavení obrazu

 vítěz testu
 výhodný nákup

televizory, úhlopříčka 139 cm (55 palců)

	Samsung UE55F7000	Samsung UE55F8000	Samsung UE55F6740	Samsung UE55F6400	Philips 55PFL8008S	Philips 55PFL7008K	Sony 55W905
průměrná cena (Kč)	51 900	58 920	38 270	32 590	61 380	50 090	67 740
technologie	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED	LCD LED
hodnocení kvality	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 71 %	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 63 %	dobře 63 %
obraz	dobře 74 %	dobře 77 %	dobře 71 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 65 %	dobře 67 %
DVB-T/C: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
DVB-S: standardní / vysoké rozlišení	+ / ++	+ / ++	+ / ++	x / x	+ / +	+ / +	+ / +
HDMI: výchozí / optimální nastavení	+ / ++	+ / ++	+ / +	o / +	o / +	- / +	+ / +
jas a kontrast / rovnoměrnost podsvícení	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / -
pozorovací úhly / viditelnost na jasném světle	o / ++	o / ++	o / +	o / +	o / ++	o / +	o / ++
plynulost rychlých scén / 3D	++ / +	++ / +	+ / +	+ / +	++ / o	++ / ++	+ / +
zvuk	dobře 67 %	dobře 62 %	dobře 70 %	dobře 62 %	dobře 73 %	dobře 63 %	uspokojivě 56 %
tunery a připojení	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 82 %	dobře 75 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 85 %
obsluha	dobře 79 %	dobře 79 %	velmi dobře 80 %	dobře 79 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %	dobře 67 %
návod k použití / uvedení do provozu	+ / +	+ / +	+ / ++	+ / ++	o / +	o / +	o / +
běžné používání / menu a nastavení	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	o / o	o / o	+ / o
dálkové ovládání / ovládání na přístroji	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	o / -	o / -	+ / o
programový průvodce / teletext	++ / +	++ / +	++ / +	++ / +	o / ++	o / ++	++ / +
připojení audio-video přístrojů	+	+	+	o	-	-	-
multimediální přehrávač	velmi dobře 85 %	velmi dobře 85 %	dobře 73 %	dobře 70 %	dobře 78 %	dobře 79 %	dobře 67 %
fotografie / video	++ / ++	++ / ++	+ / +	+ / +	+ / ++	++ / ++	++ / +
použití v domácí síti	++	++	+	+	+	+	o
nahrávání	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 75 %
záznam vysílání / časový posun	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	o / ++	o / ++	+ / ++
Smart TV	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 60 %	dobře 60 %	dostatečně 34 %
aplikace	+	+	+	+	o	o	-
prohlížení internetu / s externí klávesnicí	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	- / x
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 57 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 48 %

technické údaje / vybavení

změřená úhlopříčka (cm)	138	138	139	138	138	140	138,5
rozlišení (pixel)	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080
počet tunerů: DVB-T / DVB-C / DVB-S	2 / 2 / 2	2 / 2 / 2	1 / 1 / 1	1 / 1 / 0	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1	1 / 1 / 1
počet konektorů: HDMI / USB	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3	4 / 3
ethernet / wi-fi / HbbTV	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
zvukový výstup: analogový / digitální / pro sluchátka	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
3D technologie	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	aktivní	pasivní	aktivní
počet dálkových ovladačů	2	2	2	2	1	1	2
roční spotřeba: deklarace / měření ¹⁾ [KWh]	111 / 127	111 / 139	120 / 148	110 / 152	125 / 167	87 / 126	108 / 156

klíč:

++ + o - --

velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %

dobře 79–60 %

uspokojivě 59–40 %

dostatečně 39–20 %

nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ průměrná doba sledování 4 hodiny denně a 20 hodin denně v režimu stand-by; měřeno při optimálním nastavení obrazu

Philips 55PFL6008K	Samsung UE55F6100	Sony 55W805
40 370	26 820	43 980
LCD LED	LCD LED	LCD LED
dobře 61 %	dobře 61 %	dobře 61 %
dobře 61 %	dobře 67 %	dobře 69 %
+ / +	+ / +	+ / +
+ / +	x / x	+ / +
- / +	o / +	+ / +
+ / ++	+ / ++	+ / -
o / +	o / +	+ / +
++ / +	+ / +	+ / ++
dobře 61 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 36 %
velmi dobře 80 %	uspokojivě 52 %	velmi dobře 85 %
uspokojivě 49 %	dobře 67 %	dobře 67 %
o / +	o / +	o / +
o / o	+ / +	+ / o
o / -	o / ++	+ / o
o / ++	++ / +	++ / +
-	+	-
dobře 79 %	dobře 69 %	dobře 69 %
++ / ++	++ / +	+ / ++
+	x	o
dobře 65 %	x	dobře 75 %
o / ++	x / x	+ / ++
dobře 60 %	x	dostatečně 34 %
o	x	-
+ / +	x / x	- / x
uspokojivě 57 %	uspokojivě 42 %	dobře 69 %
138	138	139
1920x1080	1920x1080	1920x1080
1 / 1 / 1	1 / 1 / 0	1 / 1 / 1
4 / 3	2 / 1	4 / 3
✓ / ✓ / ✓	x / x / x	✓ / ✓ / ✓
x / ✓ / ✓	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓
pasivní	aktivní	pasivní
1	1	2
87 / 126	108 / 173	110 / 106

★ vítěz testu
 ● výhodný nákup

Jak zvolit velikost obrazovky

Televizory s ohromnými úhlopříčkami jsou stále populárnější. Ale je velká obrazovka vhodná pro všechny? Záleží na dispozicích místnosti. Optimální sledovací vzdálenost je přibližně trojnásobkem úhlopříčky televizoru. V případě obrazovky s diagonálou 102 centimetrů tedy orientačně počítejte se zhruba třemi metry, u velkých 139centimetrových televizí pak s více než čtyřmi metry. Každý divák má pochopitelně trochu jiné preference a jistě se najdou taci, kterým sedět s obličejem přilepeným na obrazovce nevadí. Ostatně rozlišení a kvalita obrazu dnes v tomto směru nejsou překážkou. Nicméně mnoha lidem nemusí být fyzická blízkost televizoru při delším sledování příjemná, jak ukázala i naše studie, o které jsme informovali v rámci posledního testu televizorů v dTestu 4/2013.

Roli hraje také kvalita signálu. Jednou věcí je sledovat zblízka film v prvotřídní kvalitě z blu-ray disku, jinou pak méně kvalitní vysílání ve standardním rozlišení, leckdy navíc doprovázené obrazovými chybami způsobenými nižším datovým tokem či špatným signálem.

Pokud tedy máte malý byt a toužíte po velkém televizoru, raději si nákup dvakrát promyslete a pro jistotu si v prodejně nebo u přátel vyzkoušejte, jaká sledovací vzdálenost je pro vás ideální – pokud možno i při sledování méně kvalitního televizního vysílání.

Stejný typ, jiná velikost. Čím se liší?

Z pohledu do tabulek je zřejmé, že shodné typy s rozdílnou úhlopříčkou nejsou co do kvality zcela totožné, nicméně jejich výsledky se obvykle výrazně neliší. Nejpatrnější rozdíly bývají často v oblasti zvukové reprodukce, lišit se může také rozpětí pozorovacích úhlů, ve kterém nedochází ke zřetelnému poklesu kontrastu a k barevným odchylkám.

Kompatibilita s video soubory

Pokud máte rozsáhlou sbírku videí z internetu nebo záznamů z videokamery či fotoaparátu, pro jistotu si ověřte, zda je vámi vybraný televizor s požadovanými formáty videa kompatibilní. Učinit tak můžete na webových stránkách výrobce nebo na našem webu. V rámci testů jsme vyzkoušeli kompatibilitu s desítkou nejčastějších typů video souborů – nejrozšířenější z nich zpravidla nepředstavují problém, ne každá televize však přehrála všechny. Výsledky testu najdete na stránkách s hodnocením konkrétních modelů v naší online databázi na www.dtest.cz/televize.

Test Řetězové pily

Máte už připravené dřevo na zimu? Vzhledem k tomu, že už je září, je nejvyšší čas se do toho pustit. A proč se namáhat víc, než je potřeba. Nechte řetězovou pilu, ať udělá tu nejtěžší práci za vás. Přinášíme čerstvé výsledky testu 14 motorových, elektrických i akumulátorových řetězových pil, kterým ještě nevychladly řetězy. Nejlepší co do výkonu jsou samozřejmě motorové pily, ovšem i elektrické a akumulátorové dokážou dobře posloužit.

Na zahradu elektrické do lesa motorové

d dobrá rada

Nejlepší motorovou pilou v testu je **Husqvarna**, konkrétně model **435** (velmi dobře, 8200 Kč). Maximální průřez, výkon motoru a kvalitní řetěz z ní dělají profesionální nástroj na jakékoliv použití. Mohla by být však trochu lehčí. Kvalitní motorová pila je také **McCulloch CS 410 Elite** (dobře, 7570 Kč), kterou vyrábí Husqvarna. Nejlepší pilou bez spalovacího motoru je akumulátorová **Stihl MSA 160C-BQ** (dobře, 7400 Kč). Oproti elektrické pile je její velkou výhodou nezávislost na elektrické přípojce a nižší hmotnost. Počítejte však s další investicí do akumulátoru. Vyplatí se pořídit rovnou dva: například jeden slabší a druhý silnější. Pokud se nechystáte vyrazit do lesa kácet stromy, ale pilu pořizujete kvůli snazší přípravě dřeva do kamen, elektrická nebo akumulátorová pila je přesně to, co hledáte.

V zemi chatařů a chalupářů, jak je Česká republika někdy nazývána, je řetězová pila užitečným pomocníkem. Někde bude vykonávat ty nejtěžší práce a její majitel ji bude brát s sebou do lesa. Jinde naopak bude po většinu roku uložena na polici v dílně a čekat na svůj hlavní úkol. Připravit na zimu dřevo do kamen.

Četnost užívání a náročnost práce je při výběru řetězové pily rozhodující (pro zajímavost průměrná doba použití řetězové pily normálním uživatelem je od 20 do 25 hodin ročně). Důležité je však i místo, kde ji budete používat. V lese totiž asi nenajdete přívod elektrického proudu pro elektrickou pilu, ledaže byste měli agregát. Z pohledu neomezeného použití a pohybu jsou nejlepší motorové a akumulátorové řetězové pily. Výkonnější a bytelnější jsou pochopitelně motorové, a proto se hodí na náročnou práci do lesa – na kácení stromů, odvětvování, řezání kmenů a porcování dřeva. Jejich doba použití navíc není omezena výdrží akumulátoru. Když dojde benzín, doplníte ho z kanystru (který si tedy nesmíte zapomenout doma) a můžete „vesele“ pokračovat.

S elektřinou a baterií zůstaňte na zahradě

Akumulátorové pily jsou určeny spíše na lehčí práce na zahradě a především na

řezání dřeva do kamen. Elektrické pily mají využití stejné jako „akupily“, ale některé se výkonem dokážou vyrovnat motorovým, takže s nimi můžete i kácet stromy. Na odvětvování pokácených stromů se však nehodí kvůli nebezpečí přefříznutí kabelu. Výhodou „nemotorových“ pil je nižší hmotnost: testované motorovky vážily od 5,1 do 7,1 kg, elektrické od 5,2 do 5,7 kg a akumulátorové od 4,6 do 5,3 kg. A také nižší hlučnost: zatímco průměrná hlučnost akumulátorových pil je 88 dB a elektrických 92,5 dB, motorové pily jsou s průměrem až na 101 dB. Pro lepší orientaci ve srovnání hlučnosti – pokud je rozdíl 10 dB, znamená to, že pila je 10krát hlučnější. Z tohoto pohledu jsou příjemnějšími pomocníky řetězové pily bez spalovacího motoru. Jejich další výhodou je snadnější údržba. Sice budete muset občas nastříť řetěz nebo upravit napnutí řetězu, ale nebudete se muset starat o svíčky, karburátor nebo vzduchový filtr jako u motorových pil. S elektrickou pilou navíc nebudete mít problém při startu, a to ani v případě, že není správně udržována. A řetězové pily bez spalovacího motoru jsou obecně levnější než motorové.

Akumulátor je třeba hýčkat

Aby vám akumulátory dobře a dlouho sloužily, musíte se o ně patřičně starat. Neskladujte je ani ve studeném, ani v teplém prostředí, a správně je nabíjejte. Obecně platí, že baterie by se měla

➤ str. 38

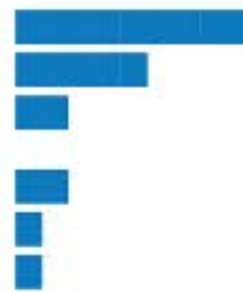
Jak testujeme

podrobný postup testu pil najdete na www.dtest.cz/pily

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality motorových pil

řezání 45 %
obsluha 25 %
kvalita výrobku 10 %
hlučnost a spotřeba el. energie 10 %
instrukce 5 %
bezpečnost 5 %

Poznámka: V případě akumulátorových pil se do celkového hodnocení započítává kvalita baterie s váhou 13 %. Více viz web.

motorové pily							
	Husqvarna 435	Mc Culloch CS 410 Elite	Oleo Mac 947	Stihl MS 211 Picco Duro	Stihl MS 170 D	Einhell blue BG-PC 4040	Partner P340S
průměrná (Kč)	8200	7570	8400	7850	5120	4030	2700
celkové hodnocení	velmi dobře 82 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 77 %	dobře 70 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 37 %
řezání	velmi dobře 91 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 93 %	dobře 79 %	dobře 67 %	uspokojivě 50 %	dobře 69 %
práce u domu / v terénu	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / +	O / O	+ / +
obsluha	velmi dobře 84 %	dobře 79 %	dobře 75 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 84 %	dobře 64 %	dobře 70 %
kvalita a spolehlivost výrobku	dobře 79 %	velmi dobře 86 %	dobře 72 %	dobře 79 %	dobře 75 %	dobře 70 %	dostatečně 33 %
vybavení a údržba / odolnost	O / ++	+ / ++	O / ++	O / ++	O / ++	O / ++	O / -
hlučnost a spotřeba provozních kapalin	dostatečně 37 %	dostatečně 32 %	dostatečně 24 %	dostatečně 27 %	dostatečně 29 %	dostatečně 25 %	dostatečně 26 %
hlučnost (dB A)	-- 104	-- 103	-- 102	-- 102	-- 99	-- 99	- 96
spotřeba benzínu (ml/50 řiznutí) nebo el. energie (Wh)	++ 20	+ 40	O 60	O 60	O 60	- 80	- 70
řetězového oleje (ml)	O 51	O 49	- 76	+ 40	O 42	++ 15	O 54
bezpečnost	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 71 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dostatečně 37 %
hodnocení odborníků / instrukce na přístroji	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / ++	+ / ++	+ / +	- / +
instrukce ¹⁾	velmi dobře 96 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 95 %
baterie	x	x	x	x	x	x	x
typ baterie							
provozní doba při nepřetržitém řezání (min)							
čas nabíjení se standardní nabíječkou / s rychlonabíječkou (min) ²⁾							
technické údaje							
váha (g)	5700	6000	7000	5100	5100	5700	5500
maximální průřez (mm) / délka lišty (cm)	370 / 38	370 / 38	385 / 39,5	320 / 35	325 / 35	370 / 40	335 / 35
motor	spalovací	spalovací	spalovací	spalovací	spalovací	spalovací	spalovací
objem motoru (cm ³)	40,9	40,9	45	35,2	30,1	40,1	35
otáčky motoru (ot./min)	9000	9000	x	9500	9500	x	x
deklarovaný příkon (W) / max. výkon (kW)	x / 1,6	x / 1,6	x / 2,3	x / 1,7	x / 1,2	x / 1,5	x / 1,44
model řetězu	Oregon R95VP064XN, 0,325", šířka vodící drážky 1,3mm, 64 vodících článků, semí chisel	Oregon 503 30 58-64, 0,325", šířka vodící drážky 1,3mm, 64 vodících článků, semí chisel	Oregon 21BPX066X, 0,325", šířka vodící drážky 1,47 mm, 66 vodících článků, semí chisel	Stihl 3/8"P, šířka vodící drážky 1,1 mm, 50 vodících článků, semí chisel	Stihl 3610 000 0050, 3/8"P, šířka vodící drážky 1,1 mm, 50 vodících článků, semí chisel	Oregon Low Kick Back 91P057X, 3/8", šířka vodící drážky 1,27 mm, 57 vodících článků, semí chisel	Oregon 91PJ052X, 3/8", šířka vodící drážky 1,27 mm, 52 vodících článků, low kick back
typ paliva	alkylátový benzin Aspen	bezolovnatý nebo olovnatý vysoké kvality	bezolovnatý benzin a olej Emak ADDITIX-2000 nebo olej do dvoutaktů	Motomix	Stihl MotoMix	bezolovnatý benzin	bezolovnatý benzin s kvalitním olejem do dvoutaktů
systém napínání řetězu / beznářadový	na straně / ✓	na straně / ✓	na straně / x	na straně / x	vpředu / x	na straně / x	vpředu / x
brzda řetězu manuální / automatická	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
sytič / ruční pumpa paliva ³⁾	manuální / ✓	manuální / ✓	manuální / ✓	manuální / x	manuální / x	manuální / ✓	manuální / ✓
kontrolka oleje / benzínu	x / ✓	x / ✓	x / x	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x	x / x

© Fotoformer / Fotolia

Makita EA3501S-35	Makita EA3201S	GTM GTC 45
7170	5840	3560
dostatečně 30 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 17 %
velmi dobře 80 %	dobře 72 %	uspokojivě 50 %
++ / ++	+ / +	O / O
dobře 78 %	dobře 79 %	uspokojivě 54 %
dobře 79 %	dobře 79 %	dostatečně 29 %
O / ++	O / ++	- / -
dostatečně 29 %	dostatečně 29 %	dostatečně 29 %
-- 101	-- 103	- 98
+ 40	O 50	O 50
-- 89	O 51	- 78
dostatečně 30 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 17 %
- / +	- / +	-- / O
velmi dobře 95 %	velmi dobře 100 %	dobře 79 %
x	x	x

5700	5430	7200
310 / 35	320 / 35	40 / 45,5
spalovací	spalovací	spalovací
35	32	45
10 000	10 000	x
x / 1,7	x / 1,35	x / 1,8
Dolmar 511 492 052, 3/8", šířka vodící drážky 1,3 mm, 52 vodících článků, semí chisel	Oregon Low Kick Back 91VG052XMA, šířka vodící drážky 1,3 mm, 52 vodících článků, semí chisel	Oregon 21BPX072X, 0,325", šířka vodící drážky 1,47 mm, 72 vodících článků, semí chisel
bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů makita high performance	bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů makita high performance	bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů
na straně / ✓	na straně / ✓	vpředu / x
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
manuální / ✓	manuální / ✓	manuální / x
x / x	x / x	x / x

elektrické a akumulátorové pily			
Stihl MSA 160C-BQ	Gardena CST 3519-X	Husqvarna 536 Li XP ⁴	Bosch AKE 30 Li
7400	3500	22 000	8170
dobře 70 %	dobře 66 %	dobře 66 %	uspokojivě 57 %
dobře 62 %	dobře 64 %	dobře 62 %	uspokojivě 45 %
+ / x	+ / x	+ / x	O / x
velmi dobře 91 %	dobře 76 %	velmi dobře 93 %	dobře 79 %
velmi dobře 83 %	uspokojivě 59 %	dostatečně 25 %	velmi dobře 84 %
+ / ++	+ / O	O / --	+ / ++
uspokojivě 51 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 35 %
- 89	- 91	- 93	- 83
+ 93	O 102	O 101	O 129
+ 33	++ 19	O 45	+ 24
dobře 73 %	dobře 73 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %
+ / ++	+ / +	O / ++	O / +
velmi dobře 100 %	velmi dobře 93 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 96 %
uspokojivě 50 %	x	dobře 67 %	dostatečně 39 %
Li-Ion 36 V, 4,5 Ah		Li-Ion 36 V, 3 Ah	Li-Ion 36 V, 2,6 Ah
9,5		5,9	6,0
164 / 61		x / 40	89 / 54

5060 vč. baterie	5680	4610 vč. baterie	5305 vč. baterie
257 / 30	340 / 35	345 / 33	255 / 30
akumulátor	elektrický	akumulátor	akumulátor
x	x	x	x
x	x	x	x
x	x / 1900 W	x	x
Stihl 1/4" Picco Micro 71PM3, šířka vodící drážky 1,1mm, 64 vodících článků, semí chisel	Oregon Low Kick Back 91VG052X, 3/8", šířka vodící drážky 1,27 mm, 52 vodících článků, semí chisel	Oregon 5018423-52 low kick back 3/8", šířka vodící drážky 1,1mm, 52 vodících článků, semí chisel	Oregon Low Kick Back 3/8"-90, šířka vodící drážky 1,1 mm, 45 vodících článků
x	x	x	x
na straně / ✓	na straně / x	na straně / x	na straně / ✓
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
x	x	x	x
x / x	✓ / x	x / x	x / x

Co snesou vaše uši

Americký vládní úřad Occupational Safety and Health Administration, který se zabývá bezpečností a zdravím pracovníků, doporučuje zůstat v prostředí s nadměrným hlukem jen určitou dobu: 95 dBA – max. 4 h denně 100 dBA – max. 2 h denně 105 dBA – max. 1 h denně

klíč:

++ + O - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
1) Hodnotili jsme, jestli balení obsahuje bezpečnostní instrukce pro použití a práci a jejich srozumitelnost.
2) Žádná pila s akumulátorem nemá ochranu proti přebíjení.
3) Ruční pumpou paliva dostanete benzín do karburátoru a hadiček, odkud se vypařil. Pomáhá při studeném startu.
4) cena včetně dvou akumulátorů a nabíječky

Husqvarna 435

cena: 8200 Kč

velmi dobře (82 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 41 cm³ a maximálním výkonu 1,6 kW, palivo alkylátový benzín Aspen
 + velký průřez (370 mm); velmi nízká spotřeba paliva; vysoká odolnost držadla i krytu ruky; žádné poruchy v průběhu testu; snadná obsluha (srozumitelné piktogramy a symboly pro použití); startér; vzduchový filtr i chlazení se velmi málo zanáší; rychlý přístup k motoru i vzduchovému filtru; směrový ukazatel na krytu motoru; beznářadový systém napínání řetězu
 - hlučná; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; průměrná spotřeba oleje; nemá kontrolku oleje

Mc Culloch CS 410 Elite

cena: 7570 Kč

dobře (79 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 41 cm³ a maximálním výkonu 1,6 kW, palivo bezolovnatý benzín nebo olovnatý vysoké kvality; výrobce Husqvarna
 + velký průřez (370 mm); nízká spotřeba paliva; vysoká odolnost držadla i krytu ruky; dobře vybavená, snadná údržba; žádné poruchy v průběhu testu; snadná obsluha (srozumitelné piktogramy a symboly pro použití); startér; vzduchový filtr i chlazení se velmi málo zanáší; rychlý přístup k motoru i vzduchovému filtru; beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty
 - hlučná; průměrná spotřeba oleje; nemá kontrolku oleje

Oleo Mac 947

cena: 8400 Kč

dobře (79 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 45 cm³ a maximálním výkonu 2,3 kW, palivo bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů
 + velký průřez (385 mm); vysoká odolnost držadla i krytu ruky; snadná obsluha; startér; manuální nastavení spotřeby oleje; dekompresní ventil umožňuje jednodušší start; vzduchový filtr i chlazení se velmi málo zanáší; žádné poruchy v průběhu testu; směrový ukazatel na krytu motoru
 - těžká; hlučná; průměrná spotřeba paliva; vysoká spotřeba oleje; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; komplikovanější přístup k motoru; nemá kontrolku benzínu ani oleje

Stihl MS 211 Picco Duro

cena: 7850 Kč

dobře (77 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 35 cm³ a maximálním výkonu 1,7 kW, palivo Stihl Motomix; pila vybavena řetězem z tvrdého kovu
 + poměrně lehká (5,1 kg); vysoká odolnost držadla i krytu ruky; snadná obsluha; žádné poruchy v průběhu testu; ukazatel benzínu i oleje; rychlý přístup k motoru i vzduchovému filtru; vzduchový filtr i chlazení se málo zanáší; směrový ukazatel na krytu motoru
 - hlučná; průměrná spotřeba paliva i oleje; nemá startér; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby

Einhell blue BG-PC 4040

cena: 4030 Kč

uspokojivě (56 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 40 cm³ a maximálním výkonu 1,5 kW, palivo bezolovnatý benzín; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem; vhodná spíše pro lehčí práce
 + vysoká odolnost držadla i krytu ruky; žádné poruchy v průběhu testu; minimální spotřeba oleje (nemusí být výhodou); snadná obsluha (srozumitelné piktogramy); manuální nastavení spotřeby oleje; startér; vzduchový filtr i chlazení se málo zanáší; brousek řetězu součástí balení
 - hlučná; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; vysoká spotřeba paliva; komplikovanější přístup k motoru; nemá ukazatel benzínu ani oleje; plnicí otvory pro provozní kapalinu blízko u sebe (riziko záměny); celkově laciný vzhled

Partner P340S

cena: 2700 Kč

dostatečně (37 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 35 cm³ a maximálním výkonu 1,4 kW, palivo bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem; vhodná spíše pro lehčí práce
 + snadná obsluha; startér; vzduchový filtr i chlazení se málo zanáší; brousek řetězu součástí balení
 - poměrně hlučná; nízká odolnost držadla; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; nemá ukazatel benzínu ani oleje; vysoká spotřeba paliva; průměrná spotřeba oleje; plnicí otvory pro provozní kapalinu hned vedle sebe (riziko záměny); při testu odolnosti zadního držadla se u dvou vzorků uvolnila benzinová hadička a drát přívodu ke spínači I/O

Makita EA3501S-35

cena: 7170 Kč

dostatečně (30 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 35 cm³ a maximálním výkonu 1,7 kW, palivo bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů
 + vysoká odolnost držadla i krytu ruky; nízká spotřeba paliva; beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty; snadná obsluha (srozumitelné piktogramy a symboly pro použití); startér; manuální nastavení spotřeby oleje; směrový ukazatel na krytu motoru
 - hlučná; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; velmi vysoká spotřeba oleje; rychlé zanášení vzduchového filtru; beznářadový systém napínání řetězu se v akci opakovaně uvolnil

Makita EA3201S

cena: 5840 Kč

dostatečně (30 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 32 cm³ a maximálním výkonu 1,35 kW, palivo bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem
 + vysoká odolnost držadla i krytu ruky; žádné poruchy v průběhu testu; snadná obsluha (srozumitelné piktogramy a symboly pro použití); startér; beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty; manuální nastavení spotřeby oleje; směrový ukazatel na krytu motoru
 - hlučná; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; průměrná spotřeba paliva i oleje; rychlé zanášení vzduchového filtru; beznářadový systém napínání řetězu se v akci opakovaně uvolnil

Stihl MS 170 D

cena: 5120 Kč
dobře (70 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 30 cm³ a maximálním výkonu 1,2 kW, palivo Stihl Motomix; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem; vhodná spíše pro lehčí práce

➕ poměrně lehká (5,1 kg); vysoká odolnost držadla i krytu ruky; žádné poruchy v průběhu testu; poměrně snadná obsluha; rychlý přístup k motoru i vzduchovému filtru; rychlá výměna řetězu; směrový ukazatel na krytu motoru; ukazatel benzínu i oleje

➖ hlučná; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; průměrná spotřeba paliva i oleje; rychlé zanášení vzduchového filtru; nepohodlné napínání řetězu

Co byste měli udělat před každým použitím

Zkontrolovat napnutí řetězu: nejprve očistěte řetěz i jeho okolí; nenapínejte ho, když je horký, protože po vychladnutí zmenší objem a může poškodit motor. Ihned po práci tedy povolte řetěz, pokud jste ho museli v průběhu výkonu napínat. Řetěz je správně napnutý, pokud na vodící liště nevisí, ale může být za působení malé síly napnut a lze s ním mírně otáčet. Nový řetěz má určitou dobu záběhu, ve které je lepší věnovat jeho napnutí větší pozornost. Pokud bude špatně napnutý, bude se nadměrně opotřebovávat vodící lišta i řetěz sám.

Stihl MSA 160C-BQ

cena: 7400 Kč
dobře (70 %)

řetězová pila s akumulátorem typu Li-Ion, vybavena výkonným akumulátorem AP 160 (napětí 36 V, kapacita 160 Wh)

➕ lehká (5 kg); vysoká odolnost držadla i krytu ruky; dobře vybavená; snadná údržba i obsluha; nízká spotřeba energie i oleje; dlouhá provozní doba (9,5 min); beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty; dobrý přehled o stavu oleje; baterie dobře chráněna proti poškození

➖ poměrně hlučná; malý průřez (257 mm); v průběhu testu bylo třeba upravit napnutí řetězu

Gardena CST 3519-X

cena: 3500 Kč
dobře (66 %)

elektrická motorová pila s maximálním příkonem 1900 W; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem

➕ dobře vybavená; snadná údržba; minimální spotřeba oleje; beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty; ukazatel oleje

➖ poměrně hlučná; průměrná odolnost předního držadla; průměrná spotřeba energie

GTM GTC 45

cena: 3560 Kč

nedostatečně (17 %)

motorová pila se spalovacím motorem o objemu 45 cm³ a maximálním výkonu 1,8 kW, palivo bezolovnatý benzín a olej do dvoutaktů; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem; vhodná spíše pro lehčí práce

➕ manuální nastavení spotřeby oleje; vzduchový filtr i chlazení se málo zanáší; brousek řetězu součástí balení

➖ poměrně hlučná; nízká odolnost předního krytu ruky; špatně vybavená; náročná údržba; nemá ukazatel benzínu ani oleje; průměrná spotřeba paliva, vysoká spotřeba oleje; komplikovanější přístup k motoru; malý plnicí otvor pro motorový olej; při testu odolnosti se u dvou vzorků zlomila ochrana ruky – pila proto testem neprošla; celkově laciný vzhled

Husqvarna 536 Li XP

cena: 22 000 Kč

dobře (66 %)

řetězová pila s akumulátorem typu Li-Ion; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem

➕ lehká (4,6 kg); velmi snadná obsluha; beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty; baterie dobře chráněna proti poškození, vybavena indikátorem zahřátí, při práci ochlazována proudícím vzduchem z motoru; směrový ukazatel na krytu motoru

➖ poměrně hlučná (nejpříjemnější zvuk z testovaných akumulátorových pil); velmi nízká odolnost držadla; průměrně vybavená; průměrná náročnost údržby; průměrná spotřeba energie i oleje

Bosch AKE 30 Li

cena: 8170 Kč

uspokojivě (57 %)

řetězová pila s akumulátorem typu Li-Ion s napětím 36 V; ve výbavě řetěz s nízkým zpětným rázem; vhodná spíše pro lehčí práce

➕ vysoká odolnost držadla i krytu ruky; snadná obsluha i údržba; dobře vybavená; beznářadový systém napínání řetězu i upevnění řezací lišty; nízká spotřeba oleje (motorový olej součástí balení); baterie vybaveny indikátorem zahřátí

➖ malý průřez (255 mm); malá vzdálenost mezi zadním a předním držadlem; průměrná spotřeba energie; nemá ukazatel oleje

© Alessandro Capuzzo / Fotolia

★ vítěz testu

⊙ výhodný nákup

nabíjet při pokojové teplotě. Ovšem používat ji můžete od 0 do 40 °C. V testu jsme zjistili, že baterie o napětí 36 voltů potřebují dobít asi po 30 až 35 minutách.

Vzhledem k tomu, že „akupilu“ koupíte většinou bez baterie, její správný výběr je klíčový. Baterie s menší kapacitou toho sice moc nevydrží, ale pila je lehčí, obratnější a lépe se s ní pracuje. To by mohlo přijít vhod například při prořezávání stromků. Naopak baterie s velkou kapacitou se hodí pro těžší práce, typicky řezání palivového dřeva, kdy s pilou nebudete tak šermovat, ale spíš budete potřebovat větší výdrž. Z praktických důvodů doporučujeme koupit rovnou dvě baterie, abyste mohli jednu dobíjet, zatímco s druhou pracujete.

Bez řetězu to nepůjde

Elektrické a akumulátorové řetězové pily nejsou tak výkonné jako motorové, ani nejsou stavěny na vysokou zátěž. Podle toho jsou i vybaveny. Výkon pily totiž ovlivňuje délka vodící lišty – čím vyšší výkon, tím delší lišta a tím větší průřez. Ze zkušeností však víme, že delší vodící lišta není vždy výhodou. Její hlavní funkcí je správné vedení řetězu.

Řetěz je asi ta nejdůležitější součást pily, která ovlivňuje kvalitu a efektivitu řezání. Proto by měl být v co nejlepší kondici, stejně jako vodící lišta. Řetěz je třeba brousit nejen pravidelně, ale především správně. Správně nabroušený řetěz poznáte tak, že na pilu nemusíte při řezání tlačit, ale jen ji vedete správným směrem a ona řeže vlastní vahou.

Na trhu je několik typů řetězů: profesionální „full chisel“ s hranatými zuby, které pracují dobře a rychle, ale jsou agresivní a hrozí u nich velké riziko zpětného vrhu. Asi nejrozšířenějším typem je „semi chisel“ se zaobleným tvarem zubů – netupí se tak rychle jako „full chisel“. Řetězy „low kick back“ mají stejný tvar zubů jako „semi chisel“, ale se speciálními ochrannými prvky mezi jednotlivými články, které snižují riziko nebezpečného zpětného vrhu. Pořídí se také řetěz „semi chisel“ s tvrdým kovem (ten měla ve výbavě pila Stihl MS 211), který má až 10krát delší životnost, ale na druhou stranu nelze ostřit a není tak efektivní jako řetěz z „normálního“ kovu.

Elektrické i akupily jsou většinou dodávány s řetězy „low kick back“, protože se předpokládá, že toto spíš hobby nářadí než profesionální techniku si pořídí nezkušený nebo málo zkušený uživatel. Upozorňujeme však, že není vhodné,

NE s řetězovou pilou

- Nepracujte sami. Vždy by měl být ve vzdálenosti do dvou metrů vedle vás nebo za vámi někdo, kdo vás sleduje. Nežádejte ho však, ať vám drží kládu.
- Nepoužívejte elektrické pily v mokru a vlhku.
- Nepokračujte ve starém, nedokončeném řezu. Vždy začínejte nový.
- Pokud musíte na pilu tlačit, znamená to, že je potřeba nabrousit řetěz. V ideálním případě by totiž k řezání měla stačit váha samotné pily.
- Nepoužívejte pilu jednou rukou.
- Nikdy nedoplňujte palivo ve chvíli, kdy motor běží. Ujistěte se, že prostor, kde palivo naléváte, je dostatečně větraný. Po doplnění paliva se posuňte s pilou minimálně o tři metry na jiné místo. Nestartujte pilu, pokud je politá benzínem nebo olejem. Nejprve ji otřete.
- Při práci s pilou je dobré hlídat si barvu prstů, když zbledají, je čas dát si přestávku. Způsobuje to pevný stisk, při kterém se snižuje průtok krve.
- Nepoužívejte při práci žebřík.

ANO s řetězovou pilou

- Držte pilu pevně oběma rukama, oběma nohama stůjte na pevné zemi.
- Řežte kusy dřeva nebo klády dobře zajištěné (v koze).
- Noste ochranný oděv. Minimum by měla být helma, brýle a špunty do uší, dále také odolné kalhoty a boty. Špunty kvůli tomu, že pila je hlučná, brýle chrání proti odletujícím třískám a helma je důležitá při práci v lese. Rukavice nejenže chrání, ale zároveň snižují vibrace vytvářené pilou. Boty by měly mít ocelovou špičku. Nenoste volné oblečení.
- Udržujte pilu čistou a v dobré kondici. Řetěz pravidelně bruste a hlídejte jeho správné napnutí.
- Motorovou pilu startujte na pevné zemi. Položte ji na zem a nohou přislápněte zadní držadlo. Levou rukou chytte přední držadlo a pravou startovací šňůru (viz obrázek vlevo nahoře).
- Pracujte pod dostatečným světlem. Pracujte pomalu a obezřetně.
- Snažte se předejít zpětným vrhům.

aby – poté, co se otrkají a ve vlastních očích se už budou vidět jako nefalšovaní dřevorubci – vyrazili do obchodu s tím, že chtějí lepší a silnější řetěz. Pila, která na to není stavěna, se totiž pak může chovat úplně jinak. Navíc je důležité, aby vodící lišta odpovídala šířce řetězu, protože pokud šířka stejná nebude, budou se nadměrně opotřebovávat lišta i řetěz. Při koupi nového řetězu tedy raději berte starý s sebou. Důležitý údaj při koupi nového řetězu je jeho rychlost, přestože často není výrobcem uváděna. Platí, že čím vyšší rychlost, tím vyšší efektivita řezu.

Řezali jsme na zahradě i na poli

Praktické zkoušky prováděli tři uživatelé: profesionál, zkušený a málo zkušený. Práci na zahradě jsme simulovali řezáním polen o průměru 14 cm, změřili jsme čas potřebný k nařezání 50 kusů a pak ho převedli na rychlost v cm²/s. Všechny modely si s touto činností poradily bez problémů, ale rozdíl jsme našli v potřebném čase. Motorovky byly sice nejrychlejší, ale Gardena a Bosch byly rychlejší než nejpomalejší motorovky. Všechny pily si poradily také s řezáním čerstvého dřeva (borovicového o průměru 20 cm a náplavového o průměru 30 cm). Žádná nedostala špatné hodnocení. Nejlepší je Husqvarna 435, Mc Culloch a Oleo Mac. Nejslabší GTM a akupila Bosch.

Do terénu jsme pochopitelně vzali jen motorové pily. Těžkou práci zvládly všechny, ale jen některé rychle a dobře – byly to Husqvarna, Mc Culloch, Oleo Mac a Makita EA3501S. Všechny motorové pily měly klasický tahací startér, žádná nebyla vybavena elektrickým. Každá motorová pila měla spojku (řetěz se pak na volnoběh neotáčí). Manuální sytič, pomocí kterého lze obohatit směs paliva a vzduchu v karburátoru, což napomáhá při studeném startu, byl také součástí výbavy každé motorové pily. Beznářadový systém napínání řetězu je výhodou, ale byl jen zhruba u poloviny testovaných pil. V případě pil značky Makita jsme však zaznamenali vážný bezpečnostní nedostatek. Systém napínání řetězu se postupně uvolnil, aniž by to uživatel věděl. To znamená větší nebezpečí zpětného vrhu.

Zpětný vrh

Největším nebezpečím pro uživatele řetězových pil je takzvaný zpětný vrh. Jde o nekontrolovatelný pohyb vodící lišty směrem nahoru nebo zpět,

Ke zpětnému vrhu řetězové pily dochází nejčastěji, pokud řezáte horní hranou nosu vodící lišty, tedy silou působíte směrem vzhůru, a narazíte například na tvrdý suk nebo jinou překážku ukrytou ve dřevě.

Na obrázku je řetěz typu „low kick back“. Mezi řeznými články řetězu jsou vidět speciální články, které snižují riziko nebezpečného zpětného vrhu.

Motorová pila Oleo Mac 947 v akci při podélném řezání dřeva. Na obrázku jsou dobře vidět vhodné ochranné kalhoty z odolného materiálu se zesílenými záplatami na kolenou.

Abyste mohli kdykoliv upravit napnutí řetězu bez potřeby nářadí a složitých operací, některé řetězové pily jsou vybaveny beznářadovým systémem. Jde vlastně o ozubené kolečko, jehož pootočením se napnutí řetězu jednoduše upraví podle potřeby. Dobré je, aby v blízkosti kolečka byl ilustrační návod pro jeho použití, protože pochopit systém používání je někdy trochu složitější.

k němuž může dojít ve chvíli, kdy řezáte přední polovinou horní hrany lišty, a řetěz pily se na nosu lišty dotkne překážky (větve, výřezu nebo suku) nebo když řezané dřevo sevře v řezu vodící lištu. Často bývá jen mírný, ale někdy může velmi překvapit. V nejhorším případě může dojít až k tomu, že pila zasáhne obličej. Nejčastěji se stává při odvětvování stromů, způsobuje ho i ztráta koncentrace a neopatrná manipulace s pilou.

Riziko zpětného vrhu lze snížit správným ostřením řetězu, naopak zvýší ho špatná kombinace vodící lišty a řetězu samotného. S motorovou pilou v ruce můžete snížit riziko tak, že budete řezat vždy jen na plný výkon. Dobrou zprávou je, že všechny testované pily byly vybaveny automatickou řetězovou brzdou, která v řádu desetin sekundy dokáže běžící řetěz zastavit, a výrazně tak sníží vážnost poranění.

Pro práci na zahradě a občasné řezání palivového dřeva je elektrická pila vše, co potřebujete. Akupilu můžete použít na stejnou činnost jako elektrickou a navíc odpadá problém s kabelem. Motorovou pilu si poříďte v případě, že její hlavní náplní bude kácení stromů, odvětvování a další lesnické práce. ✖

Test

Běžecké ponožky

Ponožky speciálně vyrobené pro sportovní aktivity v sobě skrývají řadu výhod, díky kterým je pak výkon, v našem případě běh, příjemnější a také efektivnější. Vybrali jsme devět modelů od různých výrobců a každý vzorek důkladně prověřili v akci desítkami párů nohou. Neopomenuli jsme ani laboratorní testy. Přinášíme poměrně zajímavé zjištění. Výsledky měření v laboratoři a praktické zkoušky vyšly v extrémním případě zcela opačně.

Syntetika poslouží nejlépe

e

d dobrá rada

Ponožky nejvyšší kvality jsou podle testu funkčních vlastností, kvality materiálu a hodnocení při praktických zkouškách **Nike Elite running cushion quarter** (dobře, 300 korun). První místo v testu jim však nepatří, protože jsme u nich našli zvýšenou koncentraci chemických látek, které zbytečně znečišťují odpadní vody. Podrobnosti se dočtete v textu. Nejvyšší celkové hodnocení získaly běžecké ponožky **Newline 2 layer** (dobře, 300 korun) a jen těsně za nimi skončily **Salomon XA Sonic Trail Running** (dobře, 300 korun). V případě Salomonu jde však o cenu za dva páry, takže z pohledu cena/výkon jsou tyto ponožky jednoznačně nejvýhodnější.

Nabídka ponožek na trhu je rozmanitá. Od obyčejných bavlněných na běžné nošení až po speciální ponožky vyrobené ze syntetických vláken, které jsou určeny na nejrůznější sporty, například cyklistiku, lyžování nebo běhání. Odvádění tepla i propouštění vlhkosti jsou pak u těchto výrobků důležitými funkčními vlastnostmi, které mohou aktivitu zpříjemnit a dovolit vám plně se soustředit na výkon. Ideální stav je, aby nohy byly v suchu a člověk neměl pocit, že, s nadsázkou řečeno, chodí po žhavých uhlících.

Vědci vs. běžci

Ponožky jsme testovali v laboratoři i v praxi a větší důraz v závěrečném hodnocení jsme kladli právě na praktické zkoušky. Ukázalo se, že výsledky v laboratoři se od těch reálných poměrně dost lišily. Zatímco v laboratorních podmínkách dopadly některé modely při testu propustnosti vlhkosti špatně (například Craft, Moira a Progress), praktické zkoušky ukázaly opak. V laboratoři jsme jednoduše měřili množství odpařené vody z malé misky, na kterou jsme navlékli ponožku a umístili ji do prostředí o stále teplotě 32 °C. Je třeba si však uvědomit, že realita je zcela jiná. Ponožka je všelijak stlačována, chlazená proudícím vzduchem, neustále je v kontaktu s botou, takže odvádění tepla i propustnost vlhkosti mohou probíhat jinak, lépe.

Navíc v laboratoři jsme měřili funkční vlastnosti na místě, kde se lidé obecně nejvíc potí – za prsty na nohou.

Pro srovnání jsme proti speciálně určeným ponožkám na běh postavili ponožky na běžné nošení (s 80procentním obsahem bavlny). Naše očekávání pochopitelně výsledky potvrdily a v praktických zkouškách skončily na chvostu. Přece jen tyto ponožky nejsou pro účely běhu vyrobeny, a proto například dobře nesedí na noze, nemají tak odolné švy a postrádají funkční vycpávky.

Laboratoř není vše

V laboratoři dosáhly nejlepších výsledků při testu funkčních vlastností ponožky z kombinace čistě syntetických materiálů (polyamidu, polyesteru, elastanu a dalších). Také stálost a pevnost materiálu vychází u modelů s tímto materiálovým složením nejlépe. Naopak pokud je v látce přítomna bavlna nebo viskóza, ponožky se většinou po prvním vyprání více či méně srazí, nebo roztáhnou. Nejvíce se srazily ponožky Voxx z bambusové viskózy (o 23 procenta), modely Progress Run a Sensor Race se zmenšily shodně o přibližně deset procent. Pro spotřebitele je to problém, protože když si kupuje výrobek, očekává, že mu bude sloužit co nejdéle tak jako na začátku.

V testu kvality materiálu jsme se dále zaměřili na barevnou stálost a na ponožkách zkoušeli vliv praní, mechanického tření a také vliv kyselého a zásaditého potu. Rozdíly byly zanedbatelné a v tomto směru obstály všechny modely bez problémů. Jen výjimečně došlo k mírné ztrátě barvy na barevném potisku nebo výšivce. Tvorba žmolků měla při hodnocení

➤ str. 45

i

Jak testujeme

podrobný postup testu běžeckých ponožek najdete na www.dtest.cz/ponozky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality běžeckých ponožek

kvalita materiálů 20 %

funkční vlastnosti 30 %

praktické zkoušky 45 %

koncentrace
formaldehydu 5 %

	ponožky na běhání						
	Newline 2 Layer	Salomon XA Sonic Trail Running 2 páry	Sensor Race Evolution Bomb	Craft Stay Cool	Moira Running	Progress Run	Nike Elite running cushion quarter
průměrná cena (Kč)	295	300	130	190	180	140	300
hodnocení kvality	dobře 73 %	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 62 %	dobře 61 %	dobře 60 %
kvalita materiálů	uspokojivě 53 %	velmi dobře 84 %	dostatečně 35 %	dobře 73 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 37 %	velmi dobře 88 %
sražení po 1. vyprání	O	+	--	-	-	-	+
barevná stálost	++	++	++	++	++	++	++
tvorba žmolků	++	--	++	++	+	++	++
pružnost / pevnost tkaniny	+	+	+	+	++	O	++
funkční vlastnosti	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 67 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 26 %	uspokojivě 50 %	dobře 70 %
odvádění tepla	+	O	O	O	-	+	+
propouštění vlhkosti	O	+	++	-	--	-	+
praktické zkoušky	dobře 78 %	velmi dobře 88 %	dobře 71 %	dobře 70 %	velmi dobře 84 %	dobře 66 %	dobře 70 %
navození pocitu tepla	+	++	+	++	++	+	++
jak padnou na nohu	++	++	+	+	++	+	+
prodyšnost / odvod vlhkosti	+	++	+	++	++	+	++
nepříjemný pocit z ponožky	++	++	+	+	++	++	+
materiál	++	++	++	+	++	+	++
pozice na noze ¹⁾	++	++	++	+	++	+	+
kvalita švů	++	++	+	+	++	++	++
funkční vycpávky	++	++	+	+	++	+	++
informace pro praní	+	O	+	+	+	O	+
celkový dojem	+	++	+	+	+	+	+
doporučení testujících ²⁾	+	++	+	++	+	O	O
koncentrace formaldehydu	velmi dobře 92 %	dobře 79 %	dobře 69 %	velmi dobře 91 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 89 %	dostatečně 25 %
označení na obalu							
velikost / složení	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
pokyny pro praní	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
výrobce / země původu	x / x	x / ✓	x / x	x / ✓	x / x	x / x	x / ✓
importér/distributor	x	x	x	✓	x	x	x
složení ³⁾	Inner: 100 % Pa, Outer: 38 % Pes, 38 % Ba, 18 % El, 6 % Pa	100 % Pa	30 % Ba, 30 % Pes, 20 % Pp, 15 % Pa, 5 % El	81 % Pa, 16 % nano Pa, 3 % El	50 % Ba, 38 % Pp, 10 % Pa, 2 % El	30 % Pp, 30 % Ba, 18 % El, 15 % viskóza, 7 % Pa	60 % Pa, 39 % Pes, 1 % El
teplota praní (° C)	40	30	40	40	40	40	40
detaily	Coolmax, dvě vrstvy materiálu	Microlon		nanoglide			Dri Fit

klíč:

++ + O - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

Mizuno Training	Běžné bavlněné ponožky	Voxx Belkin
80	50	70
uspokojivě 59 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 42 %
dobře 63 %	uspokojivě 48 %	dostatečně 34 %
○	○	—
++	++	++
++	++	++
+	+	○
uspokojivě 49 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 47 %
+	++	+
—	—	—
uspokojivě 59 %	dostatečně 22 %	dobře 60 %
+	○	++
+	—	+
+	—	+
○	+	++
+	○	○
+	—	++
+	○	++
○	—	+
—	—	—
○	—	—
○	—	—
+	—	—
dobře 74 %	velmi dobře 89 %	nedostatečně 7 %
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
✓	✓	✓
x / ✓	x / ✓	x / x
x	x	x
45 % Ba, 35 % Pu, 15 % guma, 5 % Pa	80 % Ba, 19 % Pa, 1 % El	70 % bambu- sová viskóza, 22 % Pp, 8 % El
30	60	40
DryLite		bambus

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ ukončení ponožky na noze, jak drží po obléknutí, jestli nesklouzává

²⁾ hodnoceno podle počtu testujících, kteří by si zkoušené ponožky zakoupili

³⁾ Ba: bavlna, Pa: polyamid (Nylon, Perlon a podobné), nano Pa: nanoglide, Pes: polyester, Pp: polypropylen, Pu: polyuretan, El: elastan (Lycra, Spandex a podobné)

Při testu propustnosti vlhkosti jsme navlékli každou ponožku na speciální misku s vodou, kterou jsme pak na 24 hodin umístili do testovací komory o teplotě 32 °C a 90procentní vlhkosti. Po vyjmutí jsme měřili objem odpařené vody. Ponožku jsme navlékli tak, abychom změřili funkční vlastnosti v těch nejvíce namáhaných místech, tedy za prsty na nohou.

Po uzavření černého válce, který vidíte na obrázku (vpravo nahoře), jsme měřili, jak ponožka dokáže odvádět teplo od nohou.

Každou ponožku jsme upevnili do speciálního přístroje na měření pružnosti a pevnosti tkaniny. Zkoušeli jsme pevnost do délky i do stran a při přetržení zaznamenali maximální hodnotu.

Na obrázku (vpravo dole) můžete vidět přístroj, který se používá na testování odolnosti tkaniny proti tvorbě žmolků. Na čtyři bílé textilní plochy se přichytí ponožky, potom se na přístroj přiloží červená deska, kam se do otvorů připevní další textilní disky, a začne mechanické tření.

Test Ponožky na běhání

Newline 2 Layer
cena: 295 Kč
dobře (73 %)

běžecské ponožky s dvěma vrstvami materiálu, technologie Collmax
+ pružnost i pevnost tkaniny;
dobré hodnocení v praktických zkouškách; celkově dobrý dojem;
doporučeny většinou testujícími
- po 1. vyprání se trochu srazí

Salomon XA Sonic Trail Running
cena: 300 Kč (2 páry)
dobře (72 %)

běžecské ponožky ze stoprocentně syntetického vlákna, technologie Microlon
+ pružnost i pevnost tkaniny;
nejlepší hodnocení v praktických zkouškách; výborný celkový dojem; doporučeny všemi testujícími
- vysoká tvorba žmolků

Sensor Race Evolution Bomb
cena: 130 Kč
dobře (67 %)

běžecské ponožky z bavlny a syntetického vlákna
+ pružnost i pevnost tkaniny;
propustnost vlhkosti; dobré hodnocení v praktických zkouškách; celkově dobrý dojem;
doporučeny většinou testujícími
- po 1. vyprání se výrazně srazí

Craft Stay Cool
cena: 190 Kč
dobře (64 %)

běžecské ponožky ze syntetického vlákna, technologie Nanoglide
+ pružnost i pevnost tkaniny;
dobré hodnocení v praktických zkouškách; celkově dobrý dojem;
doporučeny všemi testujícími
- po 1. vyprání se srazí

Progress Run
cena: 140 Kč
dobře (61 %)

běžecské ponožky z bavlny a syntetického vlákna
+ dobré hodnocení v praktických zkouškách; celkově dobrý dojem
- po 1. vyprání se srazí; průměrná pružnost i pevnost tkaniny;
průměrné doporučení od testujícími;

Nike Elite running cushion quarter
cena: 300 Kč
dobře (60 %)

běžecské ponožky ze syntetického vlákna, technologie Dri Fit
+ vysoká pružnost i pevnost tkaniny; nesráží se; dobré funkční vlastnosti v laboratoři; dobré hodnocení v praktických zkouškách; celkově dobrý dojem
- průměrné doporučení od testujícími; vysoký obsah formaldehydu

Mizuno Training
cena: 80 Kč
uspokojivě (59 %)

běžecské ponožky z bavlny a syntetického vlákna, technologie Dry Lite
+ pružnost i pevnost tkaniny;
poměrně dobré hodnocení v praktických zkouškách;
doporučeny většinou testujícími
- po 1. vyprání se trochu srazí; průměrný celkový dojem (pocit z ponožky, funkčnost vycpávek)

Běžné bavlněné ponožky
cena: 50 Kč
uspokojivě (43 %)

bavlněné ponožky (80 procent bavlny, zbytek syntetika)
+ pružnost i pevnost tkaniny
- po 1. vyprání se trochu srazí; špatná propustnost vlhkosti; špatné hodnocení v praktických zkouškách; velmi špatný celkový dojem; žádné doporučení testujícími

Moira Running

cena: 180 Kč
dobře (62 %)

běžecské ponožky z bavlny
a syntetického vlákna

+ vysoká pružnost i pevnost
tkaniny; výborné hodnocení při
praktických zkouškách; celkově
dobrý dojem; doporučeny
většinou testujících

● po 1. vyprání se srazí

Voxx Berlin Run

cena: 70 Kč
uspokojivě (42 %)

běžecské ponožky z bambusové
viskózy

+ dobré hodnocení v praktických
zkouškách

● po 1. vyprání se velmi srazí;
průměrná pružnost i pevnost
tkaniny; průměrný celkový dojem;
průměrné doporučení od
testujících; vysoký obsah
formaldehydu

Označování textilních vláken a obecně údaje na cedulkách oblečení mají svá jasná pravidla, určuje je nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1007/2011. Pro údaje o materiálovém složení se na označeních textilních výrobků používají pouze názvy vláken, jako jsou bavlna, polyamid, polyester, polypropylen, elastan a další, nikoliv jejich obchodní značky – například Lycra nebo Spandex jsou obchodní značky pro elastan; Silon, Perlon, Grilon je zase obchodní značka pro polyamid. Na cedulkách oblečení při označení materiálového složení se také nesmí používat název bambusové vlákno, ale pouze viskóza – „bambus“ může být uvedeno pouze v závorce. Účelem nařízení EU je pochopitelně co největší srozumitelnost a přehlednost pro spotřebitele, kteří by se v názvech obchodních značek jednoduše ztratili.

kvality materiálu vysokou váhu stejně jako změna velikosti po vyprání. Špatnou známku jsme však udělili pouze ponožkám od Salomonu. Pružnost i pevnost tkaniny byly u většiny modelů hodnoceny dobře nebo velmi dobře, výjimkou bylo průměrné hodnocení u testovaných ponožek Progress a Voxx.

Dobré funkční vlastnosti mají ponožky se složením ze syntetiky a vlny. Navíc, jak je známo, vlna nechytá pachy, takže kdo má problém se zápachem nohou, pomůže mu ho vyřešit. Vlna však dobře drží teplo, takže vlněné ponožky bychom doporučili spíše do chladnějších podmínek.

V praxi může být všechno jinak

Při praktických zkouškách jsme hodnotili celkový komfort nošení (jak ponožky padnou na nohu, jestli nenavozují nepříjemný pocit) a potom detaily (kvalitu švů, funkčnost vycpávek nebo také ukončení ponožky na noze). Celkově dobře dopadly ponožky s kombinací bavlny a syntetického vlákna, i z čistě syntetického vlákna. Také kombinace vlny a syntetiky skončila dobře, ale takové ponožky se u nás neprodávají.

Jak už jsme výše v textu zmiňovali, rozdíly mezi zkouškami v laboratoři a v praxi byly někdy velmi překvapivé.

+ vítěz testu
⊙ výhodný nákup

Nejvýraznější rozdíl jsme zjistili u ponožek značky Moira. Zatímco v laboratorii dostaly za odvádění tepla známku dostatečně a za propustnost vlhkosti dokonce nedostatečně, v praktických zkouškách je naopak testující ohodnotili v obou případech známkou velmi dobře a od všech získal tento model ponožek doporučení ke koupi. Podobné rozdíly jsme našli i u mnoha dalších modelů, jak je vidět v tabulce, a to potvrzuje výše zmiňovaný vliv dalších faktorů na funkční vlastnosti ponožek. Svou roli může hrát i to, že v praxi, když je ponožka oblečena na noze, může být subjektivní pocit jiný, než jsou výsledky měření v laboratorii. Pro představu uvádíme, že ponožky zkoušelo 27 zkušených běžců (13 žen a 14 mužů) ve věku od 30 do 60 let. Každý dostal tři až sedm párů a s každým párem běžel minimálně třikrát. Z toho je jasné, že náš testovací vzorek má vysokou výpovědní hodnotu.

Jde to i bez chemie

Ochrana životního prostředí je pro nás dlouhodobě důležitým tématem. Měřili jsme proto přítomnost chemických látek obsažených ve tkanině, protože ty se při praní odplavují do odpadních vod a zbytečně je znečišťují. U některých modelů jsme bohužel našli vysokou koncentraci formaldehydu – ponožky Nike měly 37 mg/kg a Voxx 46 mg/kg, u ostatních modelů jsme naměřili hodnoty jen v řádu jednotek miligramů. Zmiňovaným hříšníkům jsme proto udělili známky dostatečně, respektive nedostatečně. Na celkové hodnocení však toto zjištění velký vliv nemělo, protože formaldehyd se ve většině případů z ponožek ztratil už po prvním vyprání. Díky tomu by neměl způsobovat problémy třeba lidem s citlivou kůží.

Hledali jsme důvod, proč se formaldehyd vůbec používá při výrobě ponožek. Údajně zlepšuje barevnou stálost, zabráňuje sražení a odpuzuje špínu. Ovšem jak je z testu vidět, jde to i bez něj.

Na závěr bychom si dovolili připojit jednu radu. Pokud byste chtěli začít aktivně běhat, poříďte si nejen kvalitní ponožky, ale hlavně obuv. Sebelepší ponožky jsou vám totiž v neprodyšných botách k ničemu. ✕

Fejeton Ponožkový incident

Koupil jsem si ponožky na běhání. Jak je nějaký výrobek určenej přesně na něco, tak nemůžu odolat a hned ho musím mít. Byly pěkný, takový stříbrný. A drahý.

Heleďte, povídám ty prodavače, a nesmrdí?

To mi totiž na ponožkách vadí nejvíc – z důvodů, o kterých se zmíním později.

Ponožky nikdy nesmrdí, odpověděla mi odbornice. Smrdí nohy.

Moje ne, namítl jsem dotčeně a položil je na prodejní pult.

Nějak jsme si nerozuměli. Ještě že je krize a ve kšeftech stojí o každého zákazníka. Tak jsem je nakonec koupil, ponožky na běhání. Teprve venku mi došlo, že k běhu mě naposledy donutil rozsáhlý lesní požár v Prosečnici před dvanácti lety.

No co, stejně to byl podfuk. Neuběh jsem v těch ponožkách ani tři kiláky a už byly samá díra. Šel jsem je okamžitě reklamovat. Zas tam byla ta holčina. Koukla na ně s odporem a pak koukla na mě. S ještě větším odporem.

Možná, ucedila koutkem pusinky, jste si na ty ponožky měl obout nějaký boty.

To mě podržte! Já si koupil na běhání ponožky a snad abych si kvůli tomu navíc pořídil kecky, tričko, trenky, suspenzor a zlatej řetěz na krk! Copak jsem nějaký Husajn Bolt, nebo co?

Chvilku jsme si povídali. Řvali jsme na sebe jak v parlamentu.

Slečno, zkusil jsem ji nakonec dojmout, já dostal první ponožky v patnácti letech, do té doby jsem chodil naboso, nebo jsem si zavínoval hnáty onucemi po ruskejch partyzánech, co byli šest let schovaný u nás ve sklepě. V zimě mi rodiče přidávali letní Rudý právo, slečno, taková chudá rodina jsme byli. Až v patnácti mi stará Tréglerová přinesla vlastnoručně ušitkové ponožky, abych prej v tanečních nedělal ostudu naší vzorný obci. A ty smrděly, slečno, už z dálky! Nejspíš je upletla z tchoří vlny, nebo co. Už z prostýho lidskýho soucitu byste mi, vy náno, měla tu reklamaci uznat!

Kdepak. Ta prodavačka... vlasy sedmi barev, v ksichtě plechový bedary, v tlamičce orbit bez cukru, to jo. Ale co je to lidskej soucit, nevěděla. Nevěděla, ani co jsou to onuce a Rudý právo. Tchoře neznala! Když mě vyváděli, bylo mi jasné, co udělám.

Příště si koupím něco jinýho, otestovanýho. Třeba jogurt.

Zdeněk Rosenbaum

Právo

Ztráta radosti z dovolené? Můžete žádat náhradu!

Špatné počasí, špinavé moře nebo zlá tchyně. To jsou věci, které jistě mohou zkazit radost z dovolené, k uplatnění právních nároků to ale určitě stačit nebude. Ovšem když dostanete jiný hotel než smluvený a chybí výhled na moře z pokoje, sjednaný v cestovní smlouvě, pak na základě nového občanského zákoníku budete oprávněni domáhat se náhrady za ztrátu radosti z dovolené, jejíž podstatou je odškodnění nemajetkové újmy v penězích.

Požadavek odškodňovat ztrátu radosti z dovolené vychází z evropských předpisů, které jsou pro členské státy závazné. Některé státy tento nárok upravují výslovně v právních předpisech (Rakousko, Německo, Estonsko, Belgie či Dánsko). Většina členských států Evropské unie (například Rumunsko, Česká republika, Španělsko) tuto povinnost dovozuje z jiných ustanovení svého právního řádu, případně z judikatury.

Nový občanský zákoník, který bude platit od 1. ledna příštího roku, zakotvuje povinnost k náhradě za ztrátu radosti z dovolené již výslovně. Zákonodárce nakonec pojem „náhrady za ztrátu radosti z dovolené“ nahradil méně expresivním termínem „náhrady újmy za narušení dovolené“. To ale nic nemění na tom, že touto novou úpravou dochází k upevnění pozice spotřebitele (účastníka zájezdu) ve

směru, že bude mít k dispozici jasný právní základ pro uplatnění svých práv.

Institut náhrady újmy za narušení dovolené byl zapracován do ustanovení § 2543 dílu 6 s názvem zájezd, hlavy II nového občanského zákoníku. Na základě tohoto ustanovení bude spotřebitel moci požadovat náhradu za narušení dovolené, zejména byl-li zájezd zmařen nebo podstatně zkrácen. Spotřebitel bude mít nárok na náhradu i v případech, že odstoupí v souladu se

zákonem od cestovní smlouvy.

Znění paragrafu 2543 dává soudům značný prostor pro uvážení na základě okolností jednotlivého případu, zda přiznají náhradu újmy za narušení dovolené i v jiných případech než výše jmenovaných. Navíc zákon nestanovuje výši, respektive limity této náhrady.

Teprve poté, co nový občanský zákoník 1. ledna 2013 vstoupí v účinnost a soudy začnou řešit případy peněžitých náhrad za naru-

šení dovolené, bude jasnější, v jakých případech bude tato náhrada za narušení dovolené spotřebitelům přiznávána a v jaké výši. Nicméně smluvně zaručenou „radost“ z dovolené bude možné nárokovat a s ostatními nahodilými okolnostmi, třeba počasím, si už nějak budete muset poradit i bez paragrafů. Tak jako dosud. ✕

Finance

Spoření s horším úrokem i možným rizikem

Kdo nemá peníze, mívá na čele vrásky. Jenomže svráštěný obličej můžete mít i tehdy, pokud vám z výplaty něco zbývá. Spořicí účty, kde by se přebytky daly zhodnotit, totiž za poslední půlrok polevily ve své výkonnosti a dvě družstevní záložny mají problémy.

Co znamená pád úroků? Mají banky a záložny už peněz dost? Faktem je, že soutěž o nejlepší úrok poněkud ochladla. Zhodnocení, které nabízely nejlepší spořicí účty, vám dnes nenabídnou ani nejlepší termínované vklady, jež bývají lépe úročené.

Možná se nekoná očekávané oživení ekonomiky, takže uložené peníze není komu půjčovat. Nebo v horším případě jsou půjčky rizikovější a rozpětí mezi

úročením vkladů a půjček musí nebezpečí nesplacených úvěrů zaplatit. Ať je to jak chce, život na úvěr je dnes ekonomicky výhodnější, než snaha něco uspořit (ne že bychom to doporučovali!).

Úrokový pád napříč spořicími světem

Bankéři obvykle vyplácejí lepší úroky na termínovaných vkladech. Platí tak za možnost volného nakládání s penězi po předem stanovenou dobu. Ani v uplynulém pololetí tomu nebylo jinak, jenže pozornost zasluhuje vývoj úrokových sazeb celkově.

Pokud jste před půl rokem uložili 100 000 Kč na nejlepší spořicí účet podle naší tabulky (dTest č. 2/2013), mohli jste očekávat roční zhodnocení o 2406 Kč. A nejvýhodnější termínovaný vklad nabízel dokonce 3188 Kč. Ten samý roční „termiňák“, opět

Tabulka bez „kontrolovaných“

Protože obě zmiňované záložny s možnými problémy procházejí kontrolou a nesmějí do jejího skončení přijímat vklady od veřejnosti s výjimkou splátek úvěrů, do tohoto srovnání je nezařazujeme.

Vklady dočasně nepřijímá (v době vzniku článku nepřijímá) ani Moravský peněžní ústav. Ten však proto, že měl peněz víc než dostatek a nabídku, resp. poptávku, hodlá obnovit.

vítěz srovnání, už dnes vydělá jen 2295 Kč a nejlepší spořicí účet 1541 Kč. Spoření se tak vyplácí zhruba o třetinu méně.

Česká krize družstevnictví?

S posledním půlrokem není spjato jenom zhoršené úročení. Znovu se také začalo mluvit o nesplacených úvěrech. Zatímco banky prošly zátěžovými testy České národní banky relativně bez potíží, sektor družstevních záložen už podle strážců finančního trhu tak bezpečný není.

Konkrétně to platí pro WPB Capital a Metropolitní spořitelni družstvo. Obě záložny mají (zatím dočasně) zakázáno přijímat nové členy a vklady a kontrola prověřuje jejich hospodaření. U Metropolitního spořitelního družstva potom do hry vstoupila i policie, která vyšetřuje pochybné úvěrové aktivity.

Sektor družstevních záložen si přitom prošel svou

i

Kampelička = riziko?

Záložny vždy budou hospodařit o něco rizikověji než banky. Lákavé úroky na vkladech znamenají, že peníze musejí půjčovat draž. A dražší půjčku si vezme jenom ten, kdo by levnou vzhledem k riziku pravděpodobně nedostal. V praxi tomu odpovídá vyšší podíl klasifikovaných úvěrů. Ten zatím není alarmující (cca 20 %), ale obezřetnost vlády a ČNB k budoucímu vývoji je jistě vítaná.

krizí už v roce 1999. Tehdy jich bylo 127, ale už o rok později bychom v Česku našli „jen“ 73 kampeliček. A ještě hůř působí bilance, podle které se ztratilo přibližně 8 z 11 miliard korun, které v nich byly uloženy.

Stát v reakci na to zpřísnil dohled a pravidla fungování kampeliček. Požadovaný základní kapitál se například zvýšil z půl miliónu na 35 miliónů, dohled je stejný jako nad bankami apod. Přesto kampeličkám trvalo víc než deset let, než ze sebe setřely nedůvěru a klienti jim opět ve větší míře svěřili peníze. Na konci loňského roku už ale měly skoro 55 tisíc členů, resp. střadatelů, a hospodařily s necelými 40 miliardami korun.

Jsou staré potíže zpátky? V žádném případě. Jejich měřítko je mnohem menší a právě zjištění ČNB a podniknuté kroky svědčí o tom, že dohled není laxní. Také Ministerstvo financí ještě před pádem vlády připravilo novelu znovu zpřísňující

pravidla pro hospodaření kampeliček a mj. navrhuje „zastropovat“ velikost záložen, nad kterou by se musely přeměnit na banky.

Do 100 000 eur žádná starost?

Máte-li peníze v družstevní záložně, rozhodně nepanikařte. I když je třeba snížení úroků nepříjemné, jasně naznačuje, že i ekonomové kampeliček se chovají tržně a nestaví žádnou „pyramidu“. A navíc – nezapomínejte, že vklad máte ze zákona pojištěný do stoprocentní výše až do hranice 100 000 eur.

Dejte však pozor na to, že i když je vklad pojištěný, netýká se to členského vkladu. Pokud by se záložna dostala do problémů, o členský vklad či jeho část můžete přijít. Je-li to symbolická 1 koruna nebo stokoruna, příliš to nezabolí. Výjimečně jdou ale členské vklady do tisíců.

V únoru jsme také psali o uhrazovací povinnosti, kterou je v současné době vhodné připomenout. Pokud jste záložním družstevníkem, dobře si přečtěte statuty vašeho družstva. Ty totiž mohou určit, že členové (či někteří členové) záložny mají uhrazovací povinnost v případě ztráty i nad rámec členského vkladu. Maximálně to může být jeho trojnásobek, celkově byste tedy mohli přijít až o čtyřnásobek členského vkladu. ✕

www.dtest.cz/kalkulacka/sporeni

Podrobnou kalkulačku vč. možnosti nastavení požadované doby uložky naleznete na www.dtest.cz/kalkulacka/sporeni. Data jsou pravidelně aktualizována a kalkulačka jako jedna z mála na internetu počítá skutečné zhodnocení, tj. ponížené o poplatky, odlišuje způsob úročení atd.

10 nejvýhodnějších spořicíh účtů (úložka 100 000 Kč na 1 rok)

instituce	produkt	úroková míra	připisování úroků	poplatek za vedení (Kč)	poplatek za zřízení (Kč)	členský vklad (Kč)	zhodnocení 100 000 Kč za 1 rok (Kč)
Záložna Creditas	Spořicí účet BENEFIT	1,75 %	měsíčně	0	0	100	1498
Sberbank	Běžný spořicí účet	1,73 % (do 149 tis. Kč)	čtvrtletně	0	0	0	1479
Waldviertler Sparkasse Bank	Spořicí účet	2,00 % (do 100 tis. Kč)	ročně	20	0	0	1458
Equa bank	Spořicí účet	1,60 %	měsíčně	0	0	0	1369
Air Bank	Air bank Spořicí účet	1,60 % (do 1 mil. Kč)	měsíčně	0	0	0	1369
Zuno banka	Zuno spoření Plus	1,50 %	měsíčně	0	0	0	1282
Moravský peněžní ústav	Spořicí účet korunový	1,30 % (min 100 tis. Kč)	čtvrtletně	0	0	1000	1110
LBBW Bank CZ	Spoření Garant	1,20 %	měsíčně	0	0	0	1025
ING Bank	Spořicí účet ING konto	1,20 %	čtvrtletně	0	0	0	1024
Poštovní spořitelna	Era červené konto	1,10 % (50 000 až 30 mil. Kč)	měsíčně	0	0	0	939

10 nejvýhodnějších termínovaných vkladů (úložka 100 000 Kč na 1 rok)

instituce	produkt	úroková míra	připisování úroků	poplatek za vedení (Kč)	poplatek za zřízení (Kč)	členský vklad (Kč)	zhodnocení 100 000 Kč za 1 rok (Kč)
Artesa, spořitelni družstvo	Termínovaný vklad Artesa Standard	2,70 %	k datu ukončení	0	0	100	2295
Evropsko-ruská banka	Termínovaný vklad FIX	2,60 %	k datu ukončení	0	0	0	2210
Akcenta, spořitelni družstvo	Spořicí účet	2,10 %	měsíčně	0	0	1	1800
Záložna Creditas	Termínovaný vklad	2,00 %	měsíčně	0	0	100	1713
Ano spořitelni družstvo	Termínovaný vklad	1,80 %	k datu ukončení	0	0	18 000	1530
Wüstenrot	Termínovaný vklad	1,80 %	k datu ukončení	0	0	0	1530
Equa bank	Termínovaný vklad	1,70 %	k datu ukončení	0	0	0	1445
Moravský peněžní ústav	Spořicí účet korunový s výpovědní lhůtou	1,50 % (min 100 tis. Kč)	čtvrtletně	0	0	1000	1281
Peněžní dům, spořitelni družstvo	Termínovaný vklad	1,35 %	měsíčně	0	0	100	1154
Sberbank	Termínovaný vklad	1,33 %	k datu ukončení	0	0	0	1131

10 nejvýhodnějších termínovaných vkladů (úložka 100 000 Kč na 3 roky)

instituce	produkt	úroková míra	připisování úroků	poplatek za vedení (Kč)	poplatek za zřízení (Kč)	členský vklad (Kč)	zhodnocení 100 000 Kč za 1 rok (Kč)
Akcenta, spořitelni družstvo	Spořicí účet	3,10 %	měsíčně	0	0	100	8216
Evropsko-ruská banka	Termínovaný vklad FIX	3,20 %	k datu ukončení	0	0	0	8160
Artesa, spořitelni družstvo	Spořicí účet Jistota	2,90 %	měsíčně	0	0	100	7667
Záložna Creditas	Termínovaný vklad	2,60 %	měsíčně	0	0	100	6848
Equa bank	Termínovaný vklad	2,50 %	k datu ukončení	0	0	0	6375
Peněžní dům, spořitelni družstvo	Spořicí účet s výpovědní lhůtou	2,00 %	měsíčně	0	0	100	5228
Ano spořitelni družstvo	Termínovaný vklad	2,00 %	k datu ukončení	0	0	18 000	5100
Wüstenrot	Termínovaný vklad	1,90 %	k datu ukončení	0	0	0	4845
Sberbank	Termínovaný vklad	1,53 %	k datu ukončení	0	0	0	3902
Fio banka	Termínovaný vklad s obnovou	1,45 %	k datu ukončení	0	0	0	3698

Poznámka: Veškerá data pocházejí z webové kalkulačky na www.dTest.cz a jsou platná k 12. 8. 2013.

Hledáte informace?

**Přehled vybraných testů
z posledních let.
Výsledky všech testů a další
informace najdete na
www.dtest.cz.**

Auto + doprava

Bezpečnost automobilů	8/13
GPS navigace	2/12; 8/12
Letní pneumatiky	4/12; 3/13
Zimní pneumatiky	10/12

Děti

Autosedáčky	11/12; 6/13
Dětská jízdní kola	3/11
Dětská odrážedla	7/10
Dětské melamin. nádobí	4/08
Dětské nočníky	9/08
Dětské kočárky	5/13
Dětské postýlky	12/09
Dětské vozíky za kola	7/13
Chůvičky	7/11
Opalovací přípravky pro děti	6/10

Domácnost

Domácí pekárny	9/12
Elektrické vertikutátory	2/13
Chladničky	6/12
Kávovary	12/10
Kotoučové pily	5/13
Kuchyňské kráječe	2/09
Kuchyňské roboty	5/13
Mikrovlnné trouby	1/13
Myčky nádobí	10/12; 6/13
Napařovací žehličky	2/13
Odstraňovače skvrn	8/13
Parní hrnce a trouby	2/12
Prací koule, mýdlové ořechy	1/12
Prací prostředky alternativní	3/13
Prací prostředky	12/11
Pračky	2/12; 4/13
Přilepovací a aku vrtačky	1/12
Přimočaré pily	5/11
Rychlovarné konvice	4/13
Ruční šlehače	4/12
Sekačky benzinové	3/13
Sekačky elektrické	4/12
Sekačky robotické	4/11
Škůdky do domácnosti	4/09
Sklokeramické varné desky	10/09
Sušičky prádla	12/12
Šicí stroje	2/11
Štípače dřeva	12/11
Tablety do myček nádobí	3/08
Týčkové mixéry	3/13
Úsporné zdroje světla	4/12; 8/13
Vysavače	9/12; 6/13
Zahradní drtiče	8/11
Zahradní nůžky	9/10
Zahradní pilky	2/13
Zámky na kolo	5/13

Obraz + zvuk

Baterie a nabíječky	1/11
Bezdrátové headsety	8/12

Blu-ray přehrávače	9/12
Čtečky elektronických knih	1/11
Digitální videokamery	6/11
Domácí kino	12/12
3D televizory	10/10
Externí pevné disky	9/10
Fotoaparáty	
s výměnnými objektivy	9/12
Hi-fi soupravy mini a mikro	8/10
Kompaktní fotoaparáty	1/13; 7/13
Monitory	1/11
MP3 dokovací stanice	1/12
MP3 a multimediální	
přehrávače	1/12; 12/12
Sluchátka	10/11
Sportovní kamery	6/13
Televizory	10/12; 4/13
Videokamery	6/12

Telefony + počítače

Bezpečnostní aplikace	8/13
GPS navigace	1/13
Mobilní telefony	4/12; 11/12
Mobily pro seniory	4/10
Navigace pro mobily	8/12
Ochrana počítače	4/12; 4/13
Přepětové ochrany	7/13
Tablety	11/12
3D tiskárna	8/13
Tiskárny	4/12; 2/13
Vodotěsné obaly	4/12

Sport + hobby

Běžecské bundy	10/12
Běžecské lyže	1/12
Carvingové lyže	11/10
Cyklistické přilby	5/12
Digitální piana	4/12
Chrániče zad	11/10
Lyžařská střediska	1/11
Lyžařské brýle	1/11
Lyžařské přilby	1/13
Spací pytle	5/11
Sporttestery	4/11
Trekkingová obuv	8/12

Zdraví + kosmetika

Antiperspiranty	8/11
Daylong actinica	7/11
Holící stroje a holítka	7/12
Krémy na ruce	10/10
Mezizubní péče	11/12
Měřiče krevního tlaku	1/11
Opalovací přípravky	7/12; 7/13
Spodní prádlo	5/12
Šampony pro barvené vlasy	6/12
Šampony pro regeneraci	8/10
Tělová mléka	11/10
Univerzální pleťové krémy	7/10
Ústní vody	2/10

Jídlo + pití

Balené vody a pitná voda	
z kohoutku	10/09
Citróny, limetky, máta	8/13

Černý čaj	9/12
Čokolády	7/12
Dětská menu	
ve fastfoodech	10/09
Káva instantní	10/11
Káva mletá	1/13
Kečupy	9/11
Kysané a sterilované zeli	2/13
Majonézy	12/12
Másla	12/11
Med	5/12
Mykotoxiny v pivu	5/13
Olivové oleje	10/12
Párky videňské	4/13
Poličan krájený	7/13
Pstruzi	6/12
Rybí filety a filé	11/12
Rybí prsty	11/11
Smetany	3/12
Syrová kuřata	2/12
Šlehačky ve spreji	7/11
Tavené sýry	3/13
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11
Umělá sladidla	10/11
Vejce (čerstvá)	6/13

Právo + finance

Běžné účty	5/12
Cestovní kanceláře...	6/13
Cestovní pojištění	6/12; 6/13
Dodavatelé el. energie	11/11
Dodavatelé plynu	8/12; 7/13
Franchizing aneb...	5/13
Havarijní pojištění	10/11
Hypoteční úvěry	9/12
Hypotéky	2/12
Kreditní karty	3/13
Kupte si levnější plyn	4/11
Mobilní telefon: zbytečně	
drahá závislost	4/13
(Ne)důvěryhodné slevové	
portály	4/13
Platba kartou	3/13
Pojištění nemoci a úrazu	3/11
Pojišťovací striptýz aneb...	5/13
Přenesení telefonního čísla	2/13
Příliš drahé investice	8/13
Reklamační zájezdu	7/13
Spotřebitelské úvěry	4/12; 1/13
Spořicí účty	2/13
Starobní důchody	4/12
Stavební spoření	12/12
Účes předmětem smlouvy	1/13
Úpadek cestovní kanceláře	8/13
Životní pojištění	1/11

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

**Roční předplatné časopisu dTest
v ČR: 790 Kč**

**Roční předplatné časopisu dTest
v SR: 32,90 EUR**

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
 - zdarma roční přístup do databáze více než 11 000 výrobků otestovaných od roku 2005
 - přístup do online spotřebitelské poradny
 - speciální poradenskou linku s přednostním servisem
- Nyní navíc dárek! S prvním časopisem obdržíte **zdarma praktickou brožuru „105 vzorů pro řešení spotřebitelských problémů“ v hodnotě 200 Kč.**
Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 948 Kč bez uvedených výhod pro předplatitele.

Jak předplatné objednat?

Nabízíme několik možností:

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz / www.dtest.sk
- telefonicky: na číslo 241 404 922
- zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail
- výsledky některých testů a krátkodobé předplatné lze získat přes SMS; informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz / www.dtest.sk

5 důvodů, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitelé získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na www.dtest.cz.

3. S předplatným dTestu se stanete součástí velké rodiny spotřebitelů, kterou jen tak někdo neoklame. Informujeme o nástrahách trhu a bojujeme za spotřebitelská práva.

4. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.

5. Pro zachování skutečné nezávislosti nezveřejňujeme žádnou reklamu. Příjmy z předplatného jsou hlavním zdrojem financování našich testů i ostatních aktivit.

www.dtest.cz

Nahlédnutí do dTestu 10–2013

© Studio Gi / Fotolia

Šunka

Šunka nejvyšší jakosti by měla být tím nejlepším, co trh nabízí, protože má stanoveny nej přísnější požadavky na kvalitu a složení. Zajímalo nás, zda výrobky s tímto názvem mají předepsaný obsah libového masa a není v nich přítomen zakázaný škrob a separát.

Zimní pneumatiky

S říjnem přichází doba, kdy je vhodné začít myslet na výměnu letních pneumatik za zimní. Plánujete-li nákup nové sady, počkejte na výsledky našeho pravidelného testu zimního obutí. Letos jsme se zaměřili na rozměry 185/60 R15 a 225/45 R17.

Dámské silonky

Přestože dámy často kupují silonky jen na jedno použití – více stejně leckdy nevydrží – zajímalo nás, které jsou kvalitnější a poslouží déle. Při srovnání jsme zjistili, že rozdělení silonek podle „den“ nemusí být v tomto ohledu směrodatné.

Chytré telefony

Chystáte se k nákupu nového telefonu? Rádi byste drahý a výkonný přístroj, nebo si vystačíte s mobilem za rozumnou cenu? V příštím čísle přineseme výběr nejlepších a nejzajímavějších modelů.

změna vyhrazena

© Karin & Uwe Arns / Fotolia

© Runzheim / Fotolia

Testy pro dobré nákupy

Objektivně

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti. Výrobci ani prodejci nemohou ovlivnit náš výběr. Testy probíhají v nezávislých laboratořích. Pro hodnocení výrobků používáme objektivní kritéria.

Nezávisle

Náklady na testy a další naši činnost hradíme z předplatného a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími evropskými a světovými spotřebitelskými organizacemi.

Bez reklam

Inzerenti ovlivňují nezávislost médií. V našem časopise ani na našich webových stránkách žádnou reklamu nenajdete.